

ISSN 1407-9321

Karstais eksāmenu laiks skolās

● Komati, garumzīmes, divdabji, literāro tēlu raksturojumi. Četrās eksāmena stundās latviešu valodas un literatūras eksāmenā Preiļu 2. vidusskolas divpadsmitie parādīs, ko iemācījušies skolas gados. Foto: A.Stepanovs

Pirmdienas rīts, pulkstenis rāda 9.30. Skolas direktora, eksāmenu komisijas, no skolēniem uzaicināta pārstāvja klātbūtnē tiek atvērta aploksnē, kurā glabājas latviešu valodas un literatūras eksāmena uzdevumi. Pulkstenis ir 9.45. Skolotāji aicina jauniešus ieņemt vietas eksaminācijas telpās, pārbauda, vai līdzī pašņemtās pases. Latviešu valodas skolotāja ar mobilo telefonu rokās cenšas sazvanīt pāris kavētājus.

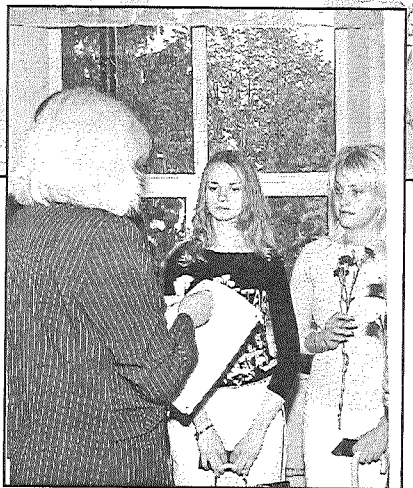
Ir dažas minūtes pirms desmitiem, un arī kavētēji ieradušies. Pulksten 10.00 katrs skolēns saņem savus darba uzdevumus. Telpās iestājas klusums. Eksāmens ir sācies. Pulksten 14.25 skolēni ar atvieglotu nopūtu aizvērs aiz sevis kabinetu durvis. Viens eksāmens būs beidzies. Šāda aina vakar bija vērojama daudzās Latvijas skolās, kurās 12. klašu beidzēji kārtēja vienu no obligātajiem eksāmeņiem.

Eksāmenu gaisotni «Novadnieka» žurnālisti vakardien pirms eksāmena sākuma vēroja Preiļu 2. vidusskolā, kur skolas absolvēšanai gatavojas 12. a un 12. b klase. Citkārt enerģiskie un komunikablie jaunieši šoreiz vārdos bija skopi, stresa pārņemti un par gaidāmo eksāmenu izteikties nevēlējās. Tomēr divpadsmitklasnieks Andrejs Maslobojevs apgalvoja, ka nebaidās nedz no šī, nedz no pārējiem eksāmeņiem. Savukārt Indra Leščanova neslēpa – baidos. Arī nokārtotais angļu valodas eksāmens liels pārliek smags. Bet visvairāk meitene uztraucoties par vēsturi, kas jākārt

kā izvēles eksāmens.

Preiļu 2. vidusskolas divpadsmitklasnieki latviešu valodas un literatūras eksāmena kārtīšanai sadalīti trijās grupās. Vienai no tām eksāmena vadītāja bija skolotāja Olga Siliņa, bet novērotāja — Žanna Lebedeviča. Atbilstoši eksāmenu organizēšanas prasībām priekšmeta skolotājs nedrīkst piedalīties eksāmena norisē, tāpēc, pedagoģe, pārdzīvojot par saviem audzēkņiem, palikusi gaiteni, aiz eksāmenu telpu durvīm. Bērni ir uztraukušies, un tas manāms, teica eksāmena vadītāja Olga Siliņa. Par eksāmenu vadītāju viņa strādājusi arī iepriekšējos gados, novērojusi, ka pārbaudījumi ir sarežģīti, prasa lielu koncentrēšanos, daudz zināšanu, slēpj āķīgus uzdevumus.

Skolotāja Irēna Pizāne, kura Preiļu 2. vidusskolā māca latviešu valodu un literatūru abām 12. klasēm, eksāmenu rezultātus vakar neņēmas prognozēt. Ir skolēni, kas nāk no krievu tautības ģimenēm, tomēr jau no 5. klases apgūst latviešu valodu un to labi zina, un ir arī skolēni, kuriem dzimtā valoda latviešu, bet zināšanas par spožām nenosaukt, stāstīja skolotāja. Tā ka viss atkarīgs nevis no piederības vienai vai otrai tautībai, bet no paša centības, viņa teica. Irēna Pizāne bažījās par skolēnu pareizrakstības iemaņām, pieturzīmju un garumzīmju likšanu. Iepriekšējo gadu eksāmenu darbos bijuši sarežģīti teksta analīzes uzdevumi. Tie ir augstskolas līmenī, atzina skolotāja, stāstot, ka aizvadītajos gados visās Latvijas skolās ana-

līzes uzdevumos bija zemi rādītāji.

Rajona izglītības pārvaldes skolu speciāliste Dzintra Šmukste vakardien «Novadnieku» informēja, ka valsts pārbaudes darbi skolās rit pilnā sparā. Savas ieskaites jau nokārtojuši 3. un 6. klases skolēni. Devitklasniekiem aiz muguras ieskaite sportā un eksāmens latviešu valodā. Vidusskolas beidzēji tikusi galā ar sporta, lietīškās informātikas un matemātikas ieskaitēm, centralizēto angļu valodas un ģeogrāfijas eksāmenu. Pamatskolu absolventiem mācību gads beigsies 9. jūnijā, divpadsmitklasniekiem – 16. jūnijā.

Rajonā no valsts pārbaudījumu kārtīšanas atbrīvoti 26 vidusskolēni (neskaitot no sporta ieskaites atbrīvotos), no pamatskolas eksāmeņiem – 51 skolēns. Šī gada valsts pārbaudījumu sesija rit raiti, atzina Dzintra Šmukste, ja neņem vērā notikumu, kad vienas skolas eksāmena uzdevumi ar kurjerpastu tika nosūtīti uz citu skolu. Savukārt eksāmenu laikā saslimuši trīs skolēni. Pamatskolēniem pēc izveseļošanās ir iespēja kārtot pārbaudījumus papildus termiņos rajonā uz vietas. Vidusskolēniem uz papildus centralizētajiem eksāmeņiem jāierodas Rīgā.

L.Rancāne

Vai tev ir
savs
«NOVADNIEKS»?

ABONĒ

VISĀS Preiļu rajona
pasta nodaļās,
redakcijā
Brīvības ielā 14, Preiļos, vai
internetā
www.novadnieks.lv
no JEBKURAS mēneša
dienas un saņem jau nākamo
laikraksta numuru.

Atgādinām, ka
Hipotēku bankas «Maestro»
kartes ar Ls 50 tās kontā un
«Lettglas» stikla izstrādājumu
izloze notiks 1. jūnijā.

Loterijas atļauja nr. 757.

ZIŅAS

Aglonā tikās topošā novada sadarbības partneri

Reizi divos mēnešos uz kopīgu sanākumi pulcējas topošā Aglonas novada sadarbības padomes locekļi no Aglonas pagasta, kā arī Krāslavas rajona Šķeltovas, Kastuļinas un Grāveru pašvaldībām. Par neseno notikušajā kārtējā sēdē pārrunāto «Novadnieku» informēja pašvaldību sadarbības iestādes vadītāja Ineta Valaine.

Vairākus gadus ilgstošā sadarbība starp abu kaimiņu rajonu pašvaldībām devusi labus rezultātus. Tā Aglonā kopīgi tiek uzturēts novada tūrisma informācijas centrs, kuru vada Jānis Rutka. Kopīgi tiek algots arī viens ceļu meistars (Aivars Kluss no Šķeltovas pagasta), kas rūpējas par ceļu infrastruktūras uzlabošanu. Ir doma, ka pagasti varētu algot arī juristu, kas palīdzētu kārtot pašvaldību juridiskās lietas.

Kā uzsver I.Valaine, sadarbības padomes sēdē pašvaldību vadītāji analizējuši, kā tiek īstenots programmas INTERREG 3A projekts par velomaršrutu izveidi Aglonas novadā. Projekts uzsākts jau janvārī, februārī ticis rīkots mācību seminārs, bet tagad jau kļuvis skaidrs, ka tūristiem pavisam tiks piedāvāti četri maršruti. Katrā no tiem izvēlētas atpūtas vietas, kas tiks labiekārtotas ar dažādām koka konstrukcijām – lapenēm un statīviem. Cerams, ka daļa no tām būs izgatavotas un uzstādītas jau jūnijā. Iegādāts un jau tiek izmēģināts globālās pozicionēšanās aparāts, ko varēs izmantot tūristi, bet novada tūrisma informācijas centrs iegādājies četras velosipēdus, ko interesenti varēs nomāt. Šo ideju ar lielu atsaucību uztvēruši arī tūrisma uzņēmēji, kuri vēlas, lai velomaršruti ietu gan viņu mājām. Uzņēmēji gatavi piedāvāt arī velosipēdus.

Sadarbības partneri vienojušies, ka jāmeklē iespēja regulāri laist klajā informatīvo izdevumu «Pirmavots», kura pirmais numurs iznāca pagājušā gada nogalē. Pašlaik ir aizķeršanās, jo izdevums ir jātulko arī krievu valodā.

Topošā novada pagastu vadītāji sēdē analizēja arī sadarbības padomes kopīgā budžeta izpildi. Šogad apstiprinātais budžets ir 10 000 latu apmērā.

NACIONĀLĀS ZIŅAS

Būs jauns Pasta likums

25. maijā Valsts sekretāru sanāsmē izsludināts jauns Pasta likums, kas aizstās iepriekšējo, šodienas prasībām neatbilstošo likumu, informē Latvijas Republikas Satiksmes ministrijas sabiedrisko attiecību nodaļa.

1994. gada 12. maijā pieņemtā Pasta likumā līdz šim veikti grozījumi jau piecas reizes, kā rezultātā mainījusies sākotnējā Pasta likuma būtība. Likums sākotnēji regulēja tikai valsts iestādes «Latvijas pasta» darbību, kas bija monopoluzņēmums visā pasta nozarē. Vairāku grozījumu izdarīšanas rezultātā likums tika pielāgots konkurējošā pasta tirgus apstākļiem un pārtapis par normatīvo aktu, kas ir saistošs visiem liberalizētā pasta tirgus dalībniekiem. Jaunais likums nosaka lietotāju, pasta komersantu un valsts pārvaldes iestāžu kompetenci, tiesības un pienākumus, kas saistīti ar pasta nozares regulēšanu, pasta tīkla nodrošināšanu un pasta pakalpojumu sniegšanu. Tādā veidā tiks novērsta neprecizitātes un pretrunas formulējumos, kas radušās desmit gadu laikā, ieviešot Eiropas Savienības direktīvas, kā arī risinot ES līmeni nereglamentētos jautājumus, kuros tiek lietota atšķirīga terminoloģija.

Jaunais Pasta likums nodots saskaņošanai ar ieinteresētajām institūcijām.

Latviju uzliela par ES direktīvu pārņemšanu

Eiropas Savienības dalībvalstu vidū Latvijai ir desmitais labākais rādītājs direktīvu pārņemšanā, liecina Eiropas Komisijas interneta mājaslapā publicētā informācija, ziņo BNS. Dati liecina, ka līdz šī gada maija vidum Latvijai nacionālajos likumos bija jāievieš 2717 dažādu direktīvu prasības, no kurām ieviestas jau 2693 jeb 99,12% no kopējā prasību skaita. Latviju uzteic, jo direktīvu pārņemšanā tā krietni progresējusi, pērn aprīlī tā bija tikai «trešajā vietā no beigām».

Ar patriarha Aleksija II palīdzību cer veidot labākas attiecības ar Krieviju

Vakar triju dienu ilgu vizīti Latvijas galvaspilsētā Rīgā noslēdza Krievijas pareizticīgo galva patriarhs Aleksijs II. Viņa vizīte aizkustinājusi ne tikai tūkstošiem Latvijas trešās lielākās konfesijas pārstāvjus, bet arī izpelnījusies pateicību no valsts augstākajām amatpersonām. Kā atbildīgu un drosmīgu žestu to uztvērusi arī Valsts prezidente Vaira Vīķe-Freiberga, kura ar patriarhu šo dienu laikā tikusies un runājis vairākkārt. Kā raksta laikraksts «Diena», abas augstās personas pauž cerību, ka labvēlības un apbūšanas sapratnes pilnas attiecības turpmāk valdis ne vien starp šeit dzīvojošajiem, bet arī Krievijas un Latvijas valstīm. Ārpolitikas speciālisti atzina, ka patriarha vizīte var sekmēt politiskā klimata uzlabošanu starp abām kaimiņu valstīm.

Prombraucējus no Latvijas skaitīs nākamgad

Centrālā statistikas pārvalde veikusi pētījumu, kas liecina, ka Latvijā šī gada pirmajā ceturksnī ekonomiski aktīvo iedzīvotāju skaits vecumā no 15 līdz 74 gadiem palielinājies par 0,8% un nodarbināti ir 58,4% no šā iedzīvotāju kopskaita.

Kaut arī iedzīvotāju aizplūšana uz ārzemēm jau vairākus gadus ir nopietna problēma, padziļināti to pētīs tikai nākamgad. Tad statistikas eksperti zināšot pateikt, cik Latvijas iedzīvotāju strādā Īrijā un citur, cik valstī palikušo šo iespēju meklē. Neoficiāla informācija vēsta, ka projām devušies jau gandrīz 70 tūkstoši Latvijas iedzīvotāju.

Ziņas sagatavoja L.Kirillova

INFORMĀCIJA

«Likumam jābūt līdzīgam
nāvei, kura neželē nevienam.»

J.L. Monteskijs

PREIĻU RAJONA PADOMĒ

24. maijā Preiļu rajona padomes kārtējā sēde notika Jersikas pagastā.

Veic grozījumu pamatbudžetā

Gan ieņēmumi, gan izdevumi papildināti par 19 512 latiem. No valsts budžeta rajona padomes budžetā ieskaitīti Latgales programmas līdzekļi 2000 latu un Kultūrkapitāla fonda līdzekļi – 3200 latu. Ieņēmumi no maksas pakalpojumiem Rudzātu internātpamatskolai – 710 latu, no Valsts muzeju pārvaldes 300 latu. Eiropas Sociālā fonda projektam «Augstākās profesionālās izglītības nodrošināšana sociālās palīdzības organizēšanas specialitātē Preiļu un Balvu rajona sociālā darba speciālistiem» – 5000 latu; Eiropas Sociālā fonda projektam valsts aģentūras «Profesionālās izglītības attīstības aģentūra» projekta sadaļā «Karjeras izglītības programmu nodrošinājums izglītības sistēmā» – 8000 latu, Livānu mākslas skolai 302 latu.

Izdevumos: 3012 latu izglītībai, 3500 latu kultūrai, 13 000 pārējos izdevumos.

Apstiprina publisko pārskatu

Pamatojoties uz likuma «Par pašvaldībām» 72. pantu, Preiļu rajona padome apstiprināja 2005. gada publisko pārskatu.

Iesaistīsies konkursā «Izgaismo Latviju!»

Atsaucoties a/s «Latvenergo» aicinājumam, arī Preiļu rajons nolēmis startēt konkursā «Izgaismo Latviju!».

Konkursam tiks piedāvāti sekojoši rajona objekti, kuriem rajona ietvaros ir daudzfunkcionāla nozīme:

- ✓ Latgales mākslas un amatniecības centrs;
- ✓ Vārkavas novada domes ēka (Vārkavas muiža);
- ✓ viesu nams «Pie Pliča»;

- ✓ Gavartienes pilskalns;
- ✓ Jersikas pilskalns;
- ✓ Šņepstu pilskalns;
- ✓ Pilišķu pilskalns;
- ✓ Bērzgales baznīca.

Žūrija no visas Latvijas izvēlēsies objektus, par kuriem iedzīvotāji varēs balsot telefonakcijas laikā no 16. līdz 30. jūnijam. Objekts, par kuru būs nobalsojuši visvairāk iedzīvotāju, iegūs jaunu ārējo izgaismojumu, ko veiks a/s «Latvenergo» par saviem līdzekļiem.

Piešķir statusu

Nacionālās pretošanās kustības dalībnieka statuss piešķirts kādai 1946. gadā dzimušai Saunas pagasta iedzīvotājai. Savukārt 1955. gadā dzimušam Riebiņu novada Rušonas pagasta Kastīres iedzīvotājam piešķirts represētās personas statuss.

Samazina izdevumu procentus

Pamatojoties uz Finanšu ministrijas 2006. gada 30. marta rīkojumu nr. 336 «Par Valsts kases izsniegto izdevumu pašvaldībām nosacījumu maiņu», rajona padome nolēma lūgt Valsts kasei izskatīt iespēju mainīt iepriekš noslēgtajos līgumos noteikto izdevumu procentu likmi uz Valsts kases piedāvāto piecu gadu valsts iekšējā aizņēmuma vērtspapīru likmi – 3,80% sekojošiem izdevumiem:

- ✓ 2004. gada 6. janvārī noslēgtais līgums nr. A2/1/FO4/24, summa Ls 44 349,65; procentu likme – 5,15%;
- ✓ 2004. gada 23. aprīlī noslēgtais līgums nr. A2/1/04/709, summa Ls 91 970, procentu likme – 5,36%.

Pašvaldību vadītāji iepazīna Jersikas pagastu

Pēc rajona padomes izbraukuma sēdes formālās daļas rajona pašvaldību vadītājiem bija iespēja iepazīties ar Jer-

sikas pagasta attīstību.

Pašvaldību vadītāji pagasta padomes priekšsēdētājas Maijas Spūles vadībā apmeklēja jaunāko tūrisma un izklaide objektu pagastā – kvadrociklu trasi un peintbola šautuvi, kuru uz pašvaldībai piederošas zemes ierīkojis SIA «MZGD». Kā pastāstīja uzņēmuma direktore Irēna Pastare, jaunais objekts apmeklētājiem ir atvērts tikai divas nedēļas, taču interesentu netrūkst. Buceņnieku silā, kas atrodas Jersikas pagastā, aptuveni 3 km no Livāniem, iekārtota trase un ir pieejami trīs kvadrocikli. Asu izjūtu cienītājiem komandās un individuāli ir iespēja pavadīt laiku aktīvā peintbola trasē, kur speciālā ekipējumā tiek organizēta apšaušana ar krāsu lodēm. Brīvdienās trase ir atvērta visu dienu bez iepriekšēja pieteikuma.

Pašvaldību vadītāji iepazīnās ar Jersikas seno un unikālo sakrālā tūrisma objektu – pareizticīgo baznīcu, kas šogad svin 102 gadu jubileju kopš tā kā pārvietojams lūgšanu nams uzstādīta Jersikā.

Noslēgumā pašvaldību vadītāji apmeklēja Jersikas pamatskolu, tikās ar iestādes direktori Inesi Jaunušāni un aplūkoja skolas telpas.

Arī Jersikas pagasta ēkā pakāpeniski notiek remonts, tiek veikta logu nomaiņa. Sēde notika svaigi izremontētā pagasta padomes zālē, kurā bija aplūkojams pagasta aktīvo sieviešu veikums – apgleznots stikls un zīda lakati, oriģināla apsveikuma kartiņu izstāde. M.Spūle pastāstīja, ka pēc remonta pagasta padomes ēkā iekārtosies arī Jersikas pasta nodaļa, kas šobrīd mitinās neapkurināmās telpās.

Pašvaldību vadītāji izbraukuma sēdes vienu reizi mēnesī rīkos arī turpmāk. Jūnija sēde notiks Riebiņu novada domē.

G.Kraukle,
Preiļu rajona padomes
preses sekretāre

UZŅĒMĒJDARBĪBA

Par mīkstiem un trausliem spoguļiem, un par to ražotājiem

Spogulis ir sadzīves priekšmets, kas atrodams ikvienā mājā. Grūti iedomāties cilvēku, kas ne reizi tajā nav ielūkojies. Spogulis runā bez lišķības un bez vārdiem, taču patur pie sevis visu redzēto. Saka, ka šis priekšmets sevī saglabā visu informāciju par apkārt notiekošo. Ar tā palīdzību mēdz zilēt un burt, ieskatīties nākotnē un pašķīrt aizgājušo laiku plivuru.

Uldis Ostrovskis, SIA «Jaunā muiža» valdes priekšsēdētājs un uzņēmuma īpašnieks, par spoguļiem daudz nefilozofē un uztver tos kā produkciju, par kuras kvalitāti ir atbildīgs, un kas nonāks mājās, iestādēs, privātfirmās, kafējnicās.

Ražotnē, kurā parastais stikls un spoguļstikls ir izej-

materiāls dažādiem priekšmetiem, līdz šim nebija nācies būt, arī Preiļu rajonā tāda ir vienīgā. Spoguļi kā tādi Latvijā netiek gatavoti vispār. Materiālu ievēd no Ķīnas, Honkongas, Ungārijas, Itālijas. Šajā uzņēmumā pārsvarā izmantojot Ķīnā ražotus spoguļus, kas esot kvalitatīvāki. Vieglāk griežami, labāk pa-

dodas slipēšanai. Laba vai slikta stikla kritēriji ir vienkārši, — cik viegli tas pado- das apstrādei. Arī stikls varot būt gan sīkstāks, gan trauslāks. Atzinīgu vērtējumu Uldis dod Gomeļā (Krievija) ražotajam materiālam. Kad vēlamies palūkoties, kāds tad ir šis izejmateriāls, ar kuru sākas turpmākais darbs, ceha saimnieks ievēd noliktavā, un nostāda pie spoguļa plāksnes kārtīgas sekcijas lielumā – 2,55 x 1,60 metru izmērā. Tā gan esot mazā loksne, saka Uldis, jo pasūtīt ar divreiz lielākas. Tāpat kā skroderis pēc piegriežnēm pie-

griez audumu, tāpat arī spoguļu apstrādes speciālisti lielo plāksni nogulda uz apjomīga galdā, ar «šnites» palīdzību iezīmē vajadzīgās kontūras un ar parastu, rokas stikla griežamo izgriez taisnstūra, ovālu, apaļu, izliektu vai citas konfigurācijas spoguļi. Te vajadzīga stingra roka, precīzs acumērs, labi koordinētas kustības. Stikla griežamo nevar nedz stipri piespiest, nedz turēt mīkstāk. Vienā vai otrā gadījumā griezuma vietā būs robi, darbs – brāķis, kas nav labojams.

Turpinājums 4. lappusē.

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.

Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.

Izdevējs – SIA «Novadnieks. Redakcija».

Redakcijas adrese: Brīvības ielā 14, Preiļi, LV-5301.

Elektroniskais pasts: novadnieks@axel.lv

Tālr. 53-07056, mob. tel. 9410288 (redaktorei),

53-07057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),

53-07058, 53-07059 (zīmālistiem). Fakss 53-07057.

Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.

Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo

redakcijas viedokli.

Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.

Laikraksts iespiests SIA «Latgales druka» Rēzeknē.

Mājas lapa internetā: www.novadnieks.lv

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī
(otrdien, piektdien).

OTRDIENAS INTERVIJA

Māla vāzē uz redakcijas galda trīsšķautņainas lapas un starainus tumšas ķiršu krāsas ziedņus jau vairākas dienas rāda kāda neparasta un līdz šim nekur neredzēta puķe. Tas – Riebiņu novada domes dārznieces konsultantes IRĒNAS NORKĀRKLES ciemakukulis. Arī mūsu saruna vairāk raisīs tikai ap puķēm, kokiem, apstādījumu variantiem un to, kas vēl pašas dārzā būtu ieaudzējams.

Puķu dārzu, apstādījumu un parku saimniece

— Kas ir šī jūsu dāvētā neparastā puķe? Vai kāda selekcionāra ilgu gadu darbs?

— Tas no tiesas ir liels brīnums un arī man pašai atklājums. Šis augs – meža lilija —, izrādās, ir botāniķu pavisam nesen atrasts. Es jau smejos, kur atrada, tādu vārdu arī iedeva. Lai gan īstenībā puķe tikai ar savu ziedlapiņu formu attāli atgādina liliju un īsti vēl nav izpētīta. Taču manā dārzā tā aug un šopavasār priecēja ar 17 ziedkātiem.

— Par jums un jūsu vadītājam aktivitātēm Riebiņu novadā esam dzirdējuši daudzkārt. Noprotams, ka puķu lietas, sēšana, stādīšana jums tuvu pie sirds. Vai tam piekrītat?

— Tā sagadījās, ka pirms četrdesmit gadiem manā dzīvē sākās lielas pārmaiņas, un tas, kas visu dzīvi bijis tikai vaļasprieks, kļuva par ikdienu. Pašvaldība piedāvāja strādāt par konsultanti, es piekritu. Priecājos, ka mani atbalsta vadība, ka varu padalīties savās idejās un tad kopīgi lemt, kā tās īstenot.

Reizēm savā prātā nodomāju, ka man ar augiem tik labi saskan tāpēc, ka viņi neko nerunā pretī. Jāatzīstas, ka varu būt diezgan valdonīga. Bet tas tikai humora pēc, jo vēlēšanās būt tuvāk dabai, stādīt visu iespējamo un audzēt mani ir kopš bērnības.

Salīdzinot ar to, kā pirms pāris gadiem izskatījās Riebiņu centrā, pati brīnos, cik daudz esam izdarījuši. Cirtām un zāģējām, rakām stādījām, bet es visu laiku vēroju vietējo ļaužu reakciju. Daļai tas likās labi un pareizi, citi bažījās, ka mēs izcirtisim kokus, ko varbūt viņi savā laikā paši stādījuši. Arī citās novada pašvaldības pārmaiņās tiek uztvertas dažādi, dažam patīk, dažam – ne, bet tas ir likumsakarīgi, jo gaumes dažādas.

Esmu pārliecināta, ka pārmaiņas ir vajadzīgas. Riebiņu centrā kādreiz bija iestādīti rododendri. Aiz kokiem, krūmiem noslēpti, tie bija skatam nemanāmi. Kad visu lieko izrakām, iestādījām zemus dzīvzodžus, augi atdzīvojas un sāka bagātīgi ziedēt. Daudzi tagad saka – nemaz nezina, kā pie mums ir tāds skaistums. Arī bergēnijas, kas no saulainas vietas ciemata centrā tika pārvietotas uz krēslaināku vietu parkā, pārsteidza pašas stādītājas. Kad nākamajā pavasarī tās uzdziedēja, daudziem bija liels brīnums.

— Šķiet, ka ar augiem ir tāpat kā ar cilvēkiem. Kas ir tipisks laucinieks, tas pilsētas akmeņos nīkst laukā.

— Jums ir pilnīga taisnība. Es nekad nevarētu kļūt pilsētniece. Manas dzimtas mājas ir Vārkavas novada Rožkalnu pagastā, bet visu dzīvi esmu aizvadījusi Riebiņos.

Pēc profesijas esmu zootehniķe, 30 gadus nostrādāju kolho-

zā «Krasnij Oktjabrj» — pie govim, pie cukām, atbildēju par ciltlietu darbu. Esmu bārusies un rājusies uz darbiniekiem, priekšniecība tika rājusī mani. Bet, kad atceros augstskolas laikā apgūtās zināšanas, par tā laika izglītības sistēmu nevaru teikt nevienu sliktu vārdu. Zināšanas bija plašas un pamatīgas, mums mācīja tehniskas lietas, botāniķu, latīņu valodu, veterinārijā iekalām no galvas visu kauliņu nosaukumus.

— Ja jau jums tuvāk pie sirds ir augu pasaule, kāpēc tad gājāt studēt zootehniku?

— Tāpēc, ka tīrā agronomija, ko varēja izvēlēties toreizējā Jelgavas lauksaimniecības akadēmijā, negāja pie sirds. Arī uz Bulduru tehnikumu pēc vidusskolas absolvēšanas doties nebija jēgas. Zootehnika jau nebija tas sliktākais variants. Darbs, lai gan nebija nekāds viegls, mani pilnībā apmierināja, bet puķu un dārzu mīlestību neviens negrasījās atņemt. Un tas arī nebūtu iespējams, jo šķiet, ka šos gēnus esmu mantojusi no sava tēva. Viņš nomira, kad man bija tikai seši gadiņi, tomēr pirmās bērnības atmiņas saistītas tieši ar to, kā tētis rudenī pieraka ābeļu stādījumus, kā pēc tiem pavasarī nāca kaimiņi. Tētis potēja ābelītes, centās veidot jaunas šķirnes.

Atceros, kā pamatskolas sākumā mēģināju nodarboties ar selekciju. Kaut toreiz būtu bijusi tā puķu šķirņu daudzveidība, kāda pieejama tagad! Ja dobē bija iesētās kreses, tad visas sarkanīgā krāsā. Kad gadījās kāds dzeltenāks vai raibāks ziedņš, ķēros pie izmēģinājumiem. Katru ziedņu ar vislielāko rūpību apputeksnēju, apsēju ar marles lupatiņu, lai citi putekšņi nelip klāt, un sargāju savu eksperimentu, kā vien mācēju. Neko lielu jau tas nedeļa. Vai vista izkašņāja dobi vai teļš pārskrēja pāri, un pagalam manas pūles.

— Kā veidojās jūsu tālākās gaitas? Vai pa Riebiņu pusi vien?

— Pēc augstskolas beigšanas atnācu strādāt uz Pieniņiem. Toreiz tas bija kolhozs «Družba». Pusgadu vien nostrādāju, kad sākās saimniecību apvienošana un «Družbu» pievienoja «Krasnij Oktjabrj». Aizupiešos uzcēla fermu, isā laikā tur nomainījās septiņi vadītāji. Kavinskis teica – ej un strādā. Vēlāk gluži tāpat bija ar darbu cūku kompleksā.

Jā, kolhoza speciālista dzīvei sava garoza. Agrie rīti, vēlie vakari darbā – bērni mani pavisam maz redzēja. Toties iemācījās patstāvību, iemācījās ne tikai vienkāršu ēdienu pagatavot, bet pat pirādžņus uzcept. Reizēm atnācu vēlu mājās, bet galdā smaržo pīrāgi. Žēl, ka saviem trim dēliem varēju tik maz laika veltīt. Tagad to kompensēju ar mazdēliņu, jo varu pilnu sirdi dāvēt to, kas netika dēliem – sarunas, spēles, kopīgas rotaļas.

● Irēna Norkārkle atzīst, ka tagad, puķu un koku ielenkumā, jūtas patiesi laimīga. Nē, viņa nenozēlo citai profesijai veltītos darba gadus, bet tagad ir savādāk. Vai mēs pārējie esam pārliecināti, ka atrodamiem istajā vietā?..

Starp citu, attēlā redzami ziedi vāzē ir noslēpumainā meža lilija. Foto: A. Stepanovs

— Pirms pāris gadiem par jūsu personīgo puķu dārzu «Novadniekā» jau rakstījām. Pastāstiet, kā tas tapa un ko jau nu esat iecerējusi?

— Tas nav nekāds daļdārzs, kas būtu jāierīko pēc citiem principiem. Es vienkārši veidoju savu augu kolekciju, stiepiju un vedu mājās visu, kas vien iekrīt acīs un šķiet neparasts. To esmu darījusi jau gadu gadiem un priecājos, ka līdz ar neatkarību valstī radušās tādas iespējas, par kādām agrāk par sapņot nevarēju.

Starp citu, pateicoties tieši «Novadniekā» publicētajam rakstam, manā dārzā uzradās ūdensrozes. Tagad tās mani priecē ar ziediem, stādus neliedzu arī citiem. Neskumstu par to, ka kāds izrok mazu stādījumu, nolauž atvasīti vai zariņu. Tas nozīmē, ka šis augs viņa mājās būs un citreiz roka vairs nepastiepsies čiept. Bet tos, kuri katru gadu nāk un klēpiem plūc ziedošās tulpes (Riebiņu parkā ir iestādīta tulpju dobe 30 metru garumā), es nespēju saprast un nevaru arī piedot šādu barbarismu. Viņi nāks arī citu gadu, atkal plūks ziedus, bet pie mājām mūžīgi augs tikai balandu un nātru krūmi.

Lai tiktu vaļā no šīs sērgas, liekos stādījumus, sakņņus vai sīpoliņus reizēm salieku kastēs un nolieku kādā zināmā vietā, lai cilvēki nāk, ņem un lai stāda pie

ja 600 «koka» rubļus. Pašlaik tai jau kupls vainags klājas pār zemi. Kādā no rajona sakoptības skatēm, viens no komisijas locekļiem pat liknāja ap kociņu un rausīja aiz skuķiem. Izrādās, gribejis pārbaudīt, vai tik tiešām dzīvs koks.

Interesantas ir citronliānas, ko var uzskatīt par dinosaurus starp augiem, aktinīdijas jeb kivi. Veselu romānu var sarakstīt, kā es meklēju parūkkoku. Vai esat dzirdējuši par ginka koku? Rīgā kānālmālā apskatījos, kā tas plaukst. Izrādās, to ieaudzējuši pirms simts gadiem, bet tas ir liels siltumnīcis, kam pa ziemu aītādas kažoks jāšuj. Varētu jau arī pie mums pamēģināt, bet – kas šūs kažoku?

— Jūs esat dārzniece konsultante visam plašajam Riebiņu novadam – sešām pašvaldībām. Kā jūs tiek galā, kas ietilpst jūsu pienākumos?

— Mans galvenais uzdevums ir dot padomu pašvaldības speciālistiem, ieteikt, palīdzēt. Gaidot pavasari, gādāju sēklas un sāku audzēt vasaras puķu stādus. Žēl, ka mums nav savas siltumnīcas, jo man medpunktā šim nolūkam atvēlētajās brīvajās telpās nekāda labā stādu audzēšana nesanāk. Vēlāk izstādu to visu laukā, ierīkoju puķu dobes, lai vasarā ir kur acis pamieļot gan pašiem, gan ciemiņiem. Ik gadus pašvaldība piedalās dažādās sakoptības skatēs, tāpēc vajag pacensties.

Esmu izbrazkājusi visus novada ciematus, un pamazām mēģinām kopīgiem spēkiem «taisīt revolūciju». Stabulnieku ļaudis ir ļoti aktīvi, gatavi spriešanā un lemšanā paši piedalīties. Tā kā pagājušajā gadā novads konkursa «Sējējs» noslēgumā kā balvu saņēma dāvanu karti 400 latu vērtībā stādu iegādei, šopavasār to esam likuši lietā. Stabulnieku ciematā no šī piedāvājuma būs puķu «kalns», stādīsim klājeniskos skuķņus, baltegles, īpaši šmaugas tūjas pie kultūras nama.

Siļukalniešiem tiks Amūras korķa koks, Benksa priede, baltēgle, miltainais pilādzis, bumbveida un klājeniskie skuķeņi. Riebiņos iekopsim dzīvzogu no parka rozēm. Silajānos augs Alpu jāņogas, kalnu priedes, platlapu liepas, tiks atjaunoti dzīvzogi. Galēnos stādīsim koši raibu dzīvzogu pie jaunās sporta halles. No retumiem viņi saņems pipju koku un vēl šo to. Arī Rušonā apzaļumosim sporta halles apkārtni, veidosim krāsainu un jautru dzīvzogu.

— Spriežot pēc idejām, darba jums paredzams gadu gadiem uz priekšu.

— Es par to tikai priecājos. Pati labākā pateicība man bija, kad pienāca kāds pazīstams kungs un teica: «Zini, tu manu sievu esi ar puķēm slimu pataisījusi. Viņa tak man liek dobes rakt...» Vai nav skaisti?

Gadiem cauri ar sīkstumu un darba tikumu

Baltic Trust Bank maksājumu karti ar 50 latiem tās kontā laikraksta «Novadnieks» abonentu loterijā vinnēja VOLDEMĀRS KĀRKLIS no Livānu novada Turku pagasta. Pasniedzot šo balvu, bankas Livānu filiāles vadītāja Ināra Kalvāne teica, ka viņa priecājas par šādiem vecā kaluma cilvēkiem, kas mūžu aizvadījuši godīgā darbā, cauri gadiem saglabājuši dzīvesprieku, možumu un arī cienījamā vecumā seko apkārtējās pasaules notikumiem. Karti var izmantot dažādām vajadzībām, ar to veikt maksājumus, uz to var pārskaitīt pensiju, balvas saņēmēju informēja Ināra Kalvāne.

Balvas pasniegšana notika bankas Livānu filiālē, kur Voldemārs Kārklis ieradās dēla Andra pavādībā. Lielā gadu nasta itin neko nav skādējusi sirmā kunga staltumam un eleganței, laiks vienīgi stipri samazinājis acu gaišumu. Dēla pieturēts, viņš uzmanīgi iekārtojās krēslā, atbalstot uz spieķa roktura savas sastrādātās rokas, iemalkoja piedāvāto kafiju. Nē, nedz kafija, nedz savā reizē, viesībās, arī kāda glāzīte stiprāka dzēriena veselībai nevarot kaitēt, ir pārliecināts vecais vīrs, kas gadiem cauri gājis ar latviešu zemnieka sīkstumu un izturību. Tikai visās lietās gan jāievērojot mērs. Smēķēšana gan esot jauns netikums, un tā atmesta jau jaunībā pēc neilgiem izmēģinājumiem. Veselīgais dzīves veids ļāvis aizsūtīt līdz pat astoņdesmitgades sliekšnim. Nākamā gada martā Voldemārs Kārklis svinēs 80 gadu jubileju. Tomēr skumji, ka šajā dienā blakus nebūs uzticamās līdzgājējas Annas, ar kuru kopā bija nodzīvots līdz zelta kāzām un vēl pāris gadu pa virsu. Laba sieva bija, par viņu saka Voldemārs, kārtīga saimniece, satīcīga.

Voldemārs Kārklis viņa mūža gājumā ir bijis uzticīgs rajona laikrakstam. «Novadnieks» Voldemāra mājās abonēts vienmēr, ikreiz uz gadu. Tagad gan nākas lūgt dēlam, lai avīzi izlasa priekšā, bet vienalga Voldemāru interesē rajo-

na jaunumi. Vēl jo vairāk sava novada dzīve, Turku pagastā notiekošais vai jaunākās ziņas par Rožupi, kur ir vecā vīra dzimtā puse. Arī pašam vismaz pāris reizes nācies piedzīvot, ka fotogrāfija publicēta rajona laikrakstā. Strādājis kolhozā «Zelta vārpa», vadījis kravas automobili, un gādījis tikties ar žurnālistiem. Loterijās gan līdz šim neesot veicies. Varbūt arī tāpēc, ka Dievs bija devis čaklas rokas, ar ko pašam krāt un vairot savu bagātību un aklai laimei loterijās nevajadzēja uzticēties. Nopelnītā nauda krāta, bet divās mānās, — pārejot uz «repšīkiem» un latiem, viss uzkrājums zaudējis vērtību. Tāpat kā laucinieku īpašums, saka Voldemāra kungs. Kad dibinājās kolhozi, viss sastrādātais tika atņemts un nacionālizēts. Kad, gadiem ejot, kolhozi kļuva stipri un kolektīvā saimniekošana ļāva tikt pie pārtības, atkal viss tika sagrauts. Zemniekam zemi gan atdeva, bet inventāra saimniekošanai vairs nebija, un visu nācās sākt no jauna.

47 darba gados Voldemāram bijušas tikai divas darba vietas. Vēl Otrā pasaules kara gados septiņpadsmitgadīgais jauneklis iekārtojies dzelzceļa darbos par remontstrādnieku. Ar centīgu darbu izpelnījies paaugstinājumu, kļuvis par remontbrigādes brigadieru un ceļu meistara vietnieku. Sasniegti labi rezultāti. Sešdesmito gadu be-

● Baltic Trust Bank Livānu filiāles vadītāja Ināra Kalvāne, pasniedzot bankas norēķinu karti «Novadnieka» abonentam Voldemāram Kārklim, teica, ka šādi cilvēki ir Zelta fonds ar lielo burtu un viņai prieks, ka balva tikusi tik kārtīgu darba mūžu aizvadījušam cilvēkam. Foto: A.Stejanovs

gās tapis par labāko brigadieru visā Padomju savienībā. Viņa brigāde atzīta par labāko Livānu ceļu daļā, tā — par uzvarētāju Daugavpils ceļu distancē, kas savukārt guvusi ievēribu visā Latvijas dzelzceļa organizācijā, kura pēc tā laika darba rādītājiem ieguvusi pirmo vietu savienības ietvaros. Toreiz saņemti apbalvojumi, par godu panākumiem Daugavpilī notikusi plaša balle, kurā godināti labākie dzelzceļu saimniecības darbinieki.

Dzelzceļa posms, par kuru atbildēja Kārķļa brigādes vīri, vienmēr tika uzturēts ideālā kārtībā. Par dzelzceļu viņš zina stāstīt daudz un interesanti. Gan par to, kā kara laikā fašistu armija atkāpējoties ar divu lokomotīvu vilktu sliežu arku saardīja dzelzceļu, pārgriežot gulšņus. Gan par uzspriecināto Livānu dzelzceļa tiltu un tā atjaunošanu. Gan par otro sliežu

ceļu, kas bija ierīkots no Krustpils līdz Livāniem. Toreiz nekādu palīgiekārtu nebija. No izārdītajiem posmiem atjaunoja dzelzceļu, vāca kopā sliedes un iemanījās ar vesera, tā sauktās «kuvaldas», sītiem tās sadalīt gabalos. Vēl tagad viņš labi atceras, cik svēra viens sliedes metrs, zina, kā pēc materiāla sastāva vecās sliedes atšķīrās no jaunajām, ko uz dzelzceļiem klāja vēlākos gados, atceras, kā smilšu uzbērumus nomainīja pret šķembu uzbērumiem, kā paplašināja dzelzceļus. Gandrīz 30 gadu laikā neskaitāmas dienas pavadītas uz dzelzceļa, neskaitāmas reizes mērots astoņus kilometrus garais brigādes aprūpē nodotais posms. Viņa vadītā brigāde atbildēja arī par ceļiem Livānu stacijas teritorijā.

Pienāca laiks, kad bija jāpado mā par to, kas saimniekos sievas

vecāku mājās, kuras draudēja palikt tukšas. Un tā Voldemārs uzsāka saimniekošanu laukos. Mācījās autovadītāju kursus, ieguva šoferu tiesības un sāka strādāt kolhozā. Šajā darbā tika aizvadīti nepilni 20 gadi, pēc tam pienāca laiks doties pelnītā atpūtā. Arī automašīnu vadīja teicami, nepiedzīvojot nevienu avāriju, to kopa un saudzēja, bet vēlāk no kolhoza izpirka, un mašīna kalpo vēl tagad. Abās darba vietās saņemti daudzi apbalvojumi.

Tagad dienas paiet, skaldot malciņu. Pēc taustes atrodot pagales. Saliekot strēķi. Uzvarot ēdienu rukšiem. Dēls strādājot stikla ražošanas uzņēmumā, arī vedeklai darba pietiek, tāpēc vecajam tēvam gribas viņiem palīdzēt mājas solī, savas zināšanas nodot mazdēlam, kurš esot ziņēriģs puika. Rudenī vēl tikai uz sāksot skolas gaitas, bet jau tagad protot vadīt mazo traktoru.

Daudz un aizraujoši Voldemāra kungs var stāstīt par medībām, par vaļasprieku, kam no mūža vēlīti vismaz četrdesmit gadi. Gājies nošaut pat vilku, bet noguldīto mežacūku un alņu skaits sen sajucis. Viņam ir interesanti vērojumi par dabu un meža zvēriem, kas krājušies mednieku gaitās. Mežacūkas esot grūtāk nometējami dzīvnieki, viltīgas un piesardzīgas. Septiņdesmitajos gados meža zvēru bijis pa pilnam, mednieki to šaušanai saņēmuši daudz licenču. Atmiņā palicis gadijums, kad uz divdesmit medniekiem pieveiktas desmit mežacūkas, pilnu kravas kastī pārveduši mājās.

Atvadoties Voldemāram Kārklim novēlam stipru veselību un spēku sagaidīt nākamās mūža jubilejas.

L.Rancāne

Par mīkstiem un trausliem spoguļiem, un par to ražotājiem

Sākums 2. lappusē.

Uldis un viņa darbinieki cenšas strādāt bez brāķa griezumiem. Noteikti vajadzīga piesardzība un uzmanība. Arī šajā reizē Uldis žurnālistiem uzņēmumu izrāda, uzmanīgi turot uz stikla šķautnes ievainoto, apsaitēto roku.

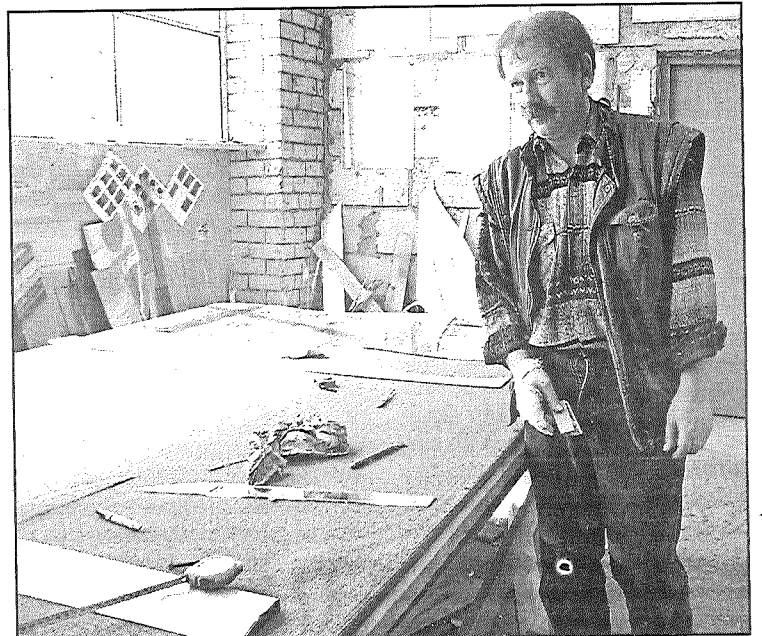
Bet ar spoguļa izgriešanu noteiktā formā vien ir par maz. Stikla gabalam ir asas un šķautnainas malas, tas ir neizteiksmīgs, nav pietiecināms pie sienas. Tāpēc notiek tālāka spoguļa apstrāde atkarībā no pasūtītāja vēlmēm. Bet tās mēdz būt gan ikdienišķas, gan pretenciozas. Daudzi iecienījuši tradicionāla izskata spoguļus — četrkantainus, apaļus, kam stūros vai gar malīņām neuzkrītoši dekorējumi. Spoguļu malas tiek noslīpētas, ar kompresora un smilšu strūklas palīdzību apstrādājot, to matē, izveidojot zīmējumu, kuru pēc trafareta izvēlējies pats pasūtītājs. Ar urbmašīnu stūros izveido caurumiņus. Spoguļi ievieto koka, plastmasas vai stikla rāmī, vai arī atstāj pavisam bez tā. Par daudziem pasūtījumiem, kas izpildīti šajā ražotnē, liecina vairs tikai to fotogrāfijas. Piemēram, kādas mūzikas sko-

las audzēkņi, atvadoties no saviem pedagogiem, uzdāvinājuši lielu, ovālu spoguļi, kura malu apvij visu absolventu vārdi, bet priekšplānā tādā pat tehnikā iestrādāta nošu atslēga un notis uz linijām. Tas bijis samērā pinķerīgs darbs. Kāds individuālām telpām pasūtījis sienas spoguļi septiņstūrainas zvaigznes veidolā trīs metru diametrā. Pašlaik tiek izpildīts puķu veikala pasūtījums, kam piegriestās plāksnes atgādina likumainu upi. Jaunlaulātajiem tapuši spoguļi ar matētām malām un sirsnīgām stūros. Izpildīti pasūtījumi dzīvokļu griestu un sienu apdarināšanai ar spoguļiem. Izgatavots spoguļis, kas reizē veic arī laikrāža funkcijas, jo tajā iestrādāta pulksteņa ciparnīca.

Uzņēmums izpilda arī pasūtījumus no vienkārša stikla. No tā var izgatavot, piemēram, televizora vai žurnālu galdīņu, plauktiņu pie spoguļa vai pukupodiem. Vai arī pavisam sarežģītas lietas. Kāds jauns cilvēks vēlēties, lai viņa divās istabās visas mēbeles: plaukti, datorgalds, rakstāmgalds, skapiši būtu no stikla, kopā saturēšanai izlietojot metāla karkasus. Vār būt, ka tādas iekārtas izskatu grūti iedomāties. Taču nofotografētā

stikla kumode, kas uzņēmumā tapusi, pārliecina, ka nav neiespējamas arī šādas lietas. Stikls gan izgājis matēšanas procedūru un kļuvis dūmakains, necauredzams. Bet citādi ir viss, kas mēbelēm vajadzīgs — metāla kājiņas, rokturiši. Kādā veikalā veidota stikla grīda, zem kuras paredzēta telpa puķēm. Viens no pinķerīgākajiem un lielu meistarību prasošiem darbiem ir no spoguļa un stikla gatavots šaha galdīšs ar iestrādātiem kvadrātiņiem figūru novietošanai. Izstrādājumi aizceļojuši uz Rīgu, Salaspili, Ogri, Madonu, Gulbeni, Preiļiem. Ar lielformāta stikla veidojumiem noformētas daudzas telpas Livānos.

Uzņēmums atrodas Livānu novada Turku pagastā, iekārtots telpās, kur kādreiz atradās kolhoza mehānisko darbnīcu kombinātu novietnes. Uldis savu uzņēmējdarbību uzsācis ar gateri, bet pēc gadiem desmit pārorientējies uz cita veida nodarbi. Jaunā un līdz tam nezināmā nodarbošanās stikla apstrādes jomā nav baidījusi, jo tehniskās zināšanas par metālu un citu materiālu apstrādi savulaik iegūtas Priekulei lauksaimniecības skolā. Stikla apstrādes jomā jau aizvadīti trīs gadi.

● Spoguļis ir grūti nofotografējams priekšmets. Tas objektīva priekšā izspēlē jokus, metot saules zaķišus, zibšņus, vai daudzos veidos parādot pašu fotografētāju. Pēc formas un rotājumiem dažādie spoguļi tā arī palika nenofotografēti, bet šajā atēlā Uldis Ostrovskis demonstrē galdū, uz kura notiek stiklu un spoguļu «piegriešana». Foto: A.Stejanovs

Atbildot uz jautājumiem par privāto dzīvi, Uldis Ostrovskis stāstīja, ka kopā ar sievu uzaudzinātas divas meitas, no kurām

viena ir studente, bet otra mācās vidusskolā. Ģimene dzīvo Livānos.

L.Rancāne

Kā rūpēties par gotiņām ganību laika sākumā

Zāle jau paaugusies. Tas nozīmē, ka sākusies ganību sezona. Lai atgādinātu, kas šajā dzīvniekiem nozīmīgajā laikā ir vissvarīgākais, rajona piena lopkopības ganāmpulku īpašnieki 16. maijā tika aicināti uz semināru, kurā Preiļu lauku konsultāciju biroja speciālistes un veterinārārste Vita Būde no Rīgas stāstīja par govju nagu slimībām, lopu ēdināšanu pārējās periodā.

Bez siena tomēr neiztikt

Lai gan sulīgo zāli govīs ēd labprāt, tomēr bez siena ganību perioda pirmajās divās nedēļās neiztikt, skaidro Preiļu rajona lauku konsultāciju biroja lopkopības speciāliste Zita Briška. Lai gan lielāko daļu vērtīgo barības vielu siens pa ziemu jau zaudējis, gotiņām tas ir ļoti nepieciešams. Tā vakarā der ielikt silēs arī kādu...

Neaizmirstiet par mikroelementiem, it īpaši par magniju.

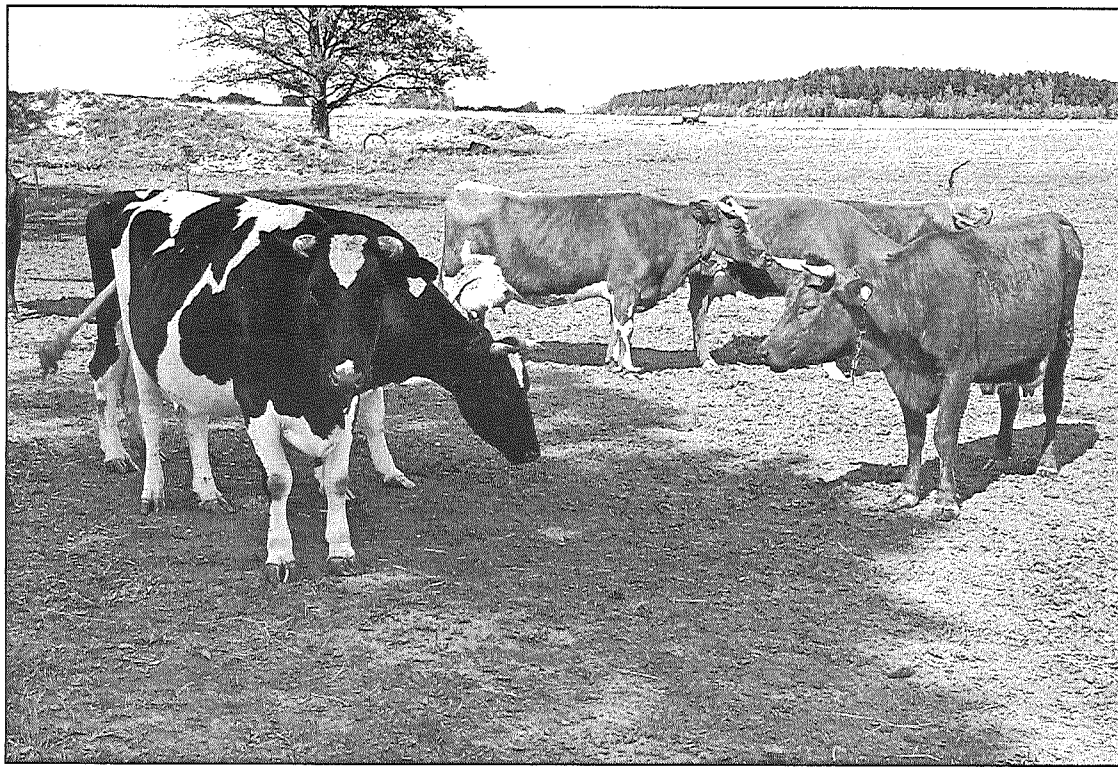
Dzīvnieki ganībās noteikti jānodrošina ar sāli un pietiekamu daudzumu ūdens. It īpaši svarīgi tas ir karstā laikā. Tā kā patērētā ūdens daudzums ir atkarīgs no gaisa temperatūras, govīs dienas laikā izdzer vidēji 70 – 110 litrus. Pie tam, pienīgāko šķirņu govīs dzer vairāk.

Svarīgi, lai karstā laikā govīm visu dienu nebūtu jāpavada saulē. Ganību vietas vajadzētu izvēlēties tā, lai dzīvnieku varētu atrast ēnu zem kokiem vai krūmos. Dzīvnieki karstā laikā cieš no tā sauktā karstuma stresa. Līdz ar to kritas saražotā piena daudzums. Jūtīgākas pret karstuma stresu ir melnraibās govīs.

Pirms pilnībā uzsākt ganu lauku, saimniekiem jāsakārto ganību vietas. Viens no uzdevumiem, kuriem būtu jāpievērš uzmanība, ir ganu ceļu labiekārtošana – jānovāc akmeņi, lai dzīvnieki nesavinātu kājas. Ja ganībās ierīkots elektriskais gans, dzīvnieki, kas nav pie tā pieraduši, ar jauno iekārtu jāiepazīstina pakāpeniski. Pirmajā dienā lopiņus varētu arī piesiet, bet tā, lai viņi varētu aizsniegt elektriskā gana stiepli un apjaustu, ko tas nozīmē. Pēc pāris dienām dzīvnieki jau būs pieraduši pie jaunās kārtības.

Govim piens ir ne tikai uz mēles, bet arī kājās

Lauku konsultāciju biroja speciāliste veterinārmedicinā Aina

Golubeva atgādina sen zināmo patiesību, ka govīm piens ir ne tikai uz mēles, bet arī kājās. Neārstētas kāju slimības var kļūt par nopietnu problēmu, kas izraisa ķēdes reakciju.

Nagu slimību dēļ govīm ir ierobežotas kustību iespējas. Dzīvnieki kļūst slinki, uzņem mazāk barības. Līdz ar to samazinās dzīvsvars un arī izslaukums. Taču tas nav viss. Speciālisti noskaidrojuši, ka notiek arī tā sauktā kļūsa meklēšanās un sākas ar to saistītās atražošanas problēmas. Turpinājumā var parādīties vielmaiņas slimības un biežākas kļūst tesmeņa kaites.

Govju nagu slimībām ir daudz un dažādi cēloņi. Tos var iedalīt divās galvenajās grupās:

- 1) infekciozas dabas;
- 2) neinfekciozas dabas.

Slimību cēloņi

Rūpējoties par savām piena devēm, nedrīkst aizmirst, ka veselības pamatā ir pareiza nagu stāvotne, kājas nagiem jābūt vienādām atbalsta laukumam. Tas nozīmē, ka ir vienkārtīgi jāpavēro, kā govīs stāv un ceļas. Pareizi būtu, ja stāvošas govīs kāju lecamās

locītavas būtu vienā vertikālā līmenī ar nagiem. Ja nagu zoles ir vērstas uz āru vai uz iekšu, uz priekšu vai aizmuguri, tiek izmaiņots naga atbalsta laukums un da-

ba, kā rezultātā dzīvniekiem trūkst šķiedrvielu, tiek izjaukts sārnu un skābju līdzsvars priekškuņģos. Tādā gadījumā dzīvnieks uzņem pārāk daudz proteīna un viņam ir

par daudz enerģijas, ko spurekļa mikroflora nespēj pārstrādāt. Rezultātā toksīni un paaugstinātais pienskābes daudzums ar asinīm nonāk kāju distālajos galos, kur tiek bojāti nagu ādas kapilārie asinivadi. Tā rodas iekaisums un uzpampums.

Cēlonis kāju slimībām var būt arī nepareizi stāvvieta izmēri, grīdas segums, mitrums novietnē (arī virca), traumas, stress un pastaigu un komforta trūkums.

Vairāk slimo augstražīgas govīs

Jāņem vērā, ka ar nagu slimībām biežāk slimo augstražīgas un smagas govīs. Sākoties ganību periodam, vajadzētu atcerēties, ka jāpārbauda un jāsakārto ganību ceļi (tīrīšana, bedru aizbēršana utt.) un ganības, lai ar nejausī palikušiem asiem priekšmetiem dzīvnieki netraumētu nagu pirkststarpas un naga mikstos audus.

Govij līdz ganībām nevajadzētu

iet tālāk par 1,5-2 kilometriem. Ir izpētīts, ka viens kilometrs, ko gotiņa noiet no kūts līdz ganībām un atpakaļ, samazina piena izslaukumu par 1,75%. Jāatceras, ka ganību zālē ir maz kokšķiedras, maz nātrija, hlora, kalcija un fosfora, bet daudz kālija. Tādēļ jādod sāls un mikroelementi ar augstu mangāna saturu. Ūdenim jābūt brīvi pieejamam.

Izplatītākās neinfekciozās slimības

Izplatītākās neinfekciozās nagu slimības ir naga zoles čūla, laminīts jeb dzīvnadža iekaisums, naga baltās līnijas slimība, naga vertikālās plaisas un traumas.

Naga zoles čūla ir norobežots zoles raga kārtas bojājums, kurš skāris arī dzīvnadzi un pārsvarā rodas no nepareiza kājas noslogojuma (nepareizi nodilst nagi), bet var būt arī kā traumas sekas vai kā komplikācija pēc laminīta. Biežāk tiek skarti pakalkāju ārējie nagi, bet priekšējājam – iekšējiem nagiem.

Laminīts ir dzīvnadža iekaisums, kas ir dzīvnadža mikrocirkulācijas (apasiņošanas) traucējumi, kuri noved pie iekaisuma un/vai naga degeneratīvām izmaiņām. Laminīts bieži ir kā sekas pārāk koncentrētai ēdināšanai – acidozei, var būt arī kā komplikācija pēc naga zoles čūlas. Biežākās komplikācijas pēc laminīta ir apgrūtināta naga augšana, naga asiņošana un čūlas, naga deformācija, naga cietības un krāsas izmaiņas, naga baltās līnijas slimība.

Ar laminītu biežāk saslimst govīs apmēram mēnesi pirms un mēnesi pēc atnešanās. Slimība norit trijās fāzēs. Pirmā fāze parasti netiek pamanīta. Otrajā fāzē notiek spiediena paaugstināšanās dzīvnadzi apasiņošanas traucējumu rezultātā. Trešajā fāzē jau tiek novēroti klibums. No problēmas sākuma līdz redzamām pārmaiņām naga zolē paiet apmēram divi mēneši.

□□□

Nagu slimību profilaksē ļoti svarīga ir **nagu profesionāla kopšana divas reizes gadā**. Svarīgi ir atcerēties cinka nozīmi imunitātes paaugstināšanā un nagu slimību profilaksē un izbarot šo mikroelementu cietstāvēšanas laikā un apmēram līdz 120-tajai laktācijas dienai. Jāņem vērā, ka, izēdinot cinka organisko formu, dzīvnieks to izmantos daudz labāk nekā neorganisko.

Viena diena govīs dzīvē

Atpūta	12-14 stundas dienā
Ēšana	aptuveni 20 maltītes jeb 8-10 stundas
Atgremošana	aptuveni 8 stundas
Siekalu izdalīšana	100-150 litri dienā
Košļāšana	30-50 tūkstoši žokļa kustību
Fermentatīvā gremošana	visu diennakti

Dzeramā ūdens vajadzība (litros)

Izslaukums, kg/dienā	0° C	+15° C	+30° C
Cietstāvēšana	37	46	62
10	47	65	83
20	63	81	99
30	77	95	113
40	91	109	127

žādu iemeslu dēļ veidojas nevienāds nagu nodilums. Tā kā kāju nagi govīm ataug 5-7 mm mēnesī, pie nepareizas kāju stāvotnes kādā no nagu daļām tas notiek ātrāk, bet citā – lēnāk. Stāvēt un ceļoties dzīvnieks it kā cenšas pasargāt sāpīgo pēdas daļu un atbalstās uz tās pēc iespējas vieglāk.

Neinfekciozas dabas govju kāju nagu slimību cēloņi pārsvarā ir saistīti ar turēšanas un kopšanas apstākļiem. Ļoti svarīga loma ir arī dzīvnieku ēdināšanai. Tāpat slimību cēlonis var būt arī pārmēlota ganības, mikro/makroelementu trūkums (sevišķi – cinka trūkums). Bieži vien netiek sabalansēta rupjā un koncentrētā barī-

Kartupeļu gaišās gredzenpuves ierobežošanas programma uzlabos produkcijas kvalitāti

Valdība akceptēja Zemkopības ministrijas (ZM) izstrādāto kartupeļu gaišās gredzenpuves izplatības ierobežošanas programma 2006. – 2008. gadam, kas paredz realizēt ilgtermiņa fitosanitāro pasākumu programmu kartupeļu gaišās gredzenpuves izplatības ierobežošanai, «Novadnieku» informē preses un sabiedrisko attiecību nodaļas pārvaldes vecākā referente Liene Zvereva.

Pēdējos gados viena no aktuālākajām problēmām Latvijā kartupeļu audzēšanas saimniecībās ir kartupeļu gaišās gredzenpuves ierobežošanas. Tādēļ programmas mērķis ir uzlabot kartupeļu produkcijas kvalitāti un paaugstināt kartupeļu ražību, attīstīt kartupeļu sēklaudzēšanas saimniecības un nodrošināt kartupeļu audzētāju konkurētspēju Eiropas Savienības kopējā tirgū

Programmā noteikts, ka galvenie pa-

sākumi, kuri jāievieš inficētajās kartupeļu audzēšanas saimniecībās, ir saimniecībā izaudzēto kartupeļu pilnīga nomaiņa – divus gadus pēc infekcijas konstatēšanas, ir jāiegādājas un stādīšanai jāizmanto tikai sertificēts sēklas materiāls. Tāpat ar inficētajiem un iespējami inficētajiem kartupeļiem saskarē bīdāmo noliktavu, iekārtu, tehniku un taru jāiztīra un jādezinficē ar efektīviem augu aizsardzības līdzekļiem, tieši

paredzētiem baktērijas gredzenpuves iznīcināšanai. Ir arī jāierobežo kartupeļu tirdzniecība un jāiznīcina inficētajā laukā pārzīmojušos kartupeļus turpmākos divos gados.

Programmas realizēšana nodrošinās tādus valsts un ES atbalstu laukiem un lauksaimniecībai, kas garantētu nozares konkurētspējas paaugstināšanu un lauku ekonomiskās vides dzīvotspēju.

«Silamola» — mājas ar zemniecisku pārlicību

— Ne vienreiz vien dažādās valsts iestādēs, dokumentus kārtojot, esmu labojis darbinieku kļūmes un aizrādījis, ka manas zemnieku saimniecības nosaukums ir «Silamola» nevis latviskotā «Silmala» vai kā citādi. Tā sauca mana vectēva mājas, tā tagad sauc manējās, — stāsta Preiļu novada Aizkalnes pagasta zemnieks ROLANDS VUCĀNS, kad ierodamies viņa sētšvidū, lai taujātu, kāda tad, viņaprāt, ir dzīve laukos.

Zemnieks ar sirdi un dvēseli

Rolands pats, viņa sieva Ināra, mamma Monika un dēlens Jānis — tie ir visi «Silamolas» ļaudis. Gan saimnieki, gan lauka strādnieki, gan kūts darbinieki reizē, jo zemnieku saimniecība pagaidām ieskaitāma tajā kategorijā, kad ar visiem darbiem tiek galā paši. Algot strādniekus būtu pārāk liels greznums, tāpēc kādu palīgu aicina talkā tikai pie lielākiem un steidzamākiem darbiem.

Kopā ar nomāto zemi Vucāni apsaimnieko mazliet vairāk kā 100 hektārus. Latgales mērogiem tā ir krietna saimniecība. Saimnieks pats uzskata, ka lielākas platības pašlaik nespētu pienācīgi sakopt, kā saka, vajag celt tik, cik pats spēj panest.

Rolands ir pārliecināts, ka zemes kopšanai jānododas ar sirdi un dvēseli, jo zeme necieš cilvēka laiskumu. Vai maz tuvā un tālā apkārtnē redzamas brikšņainas pļavas, ar alkšņiem un kārkliem aizauguši kādreiz auglīgi tūrumi. Tiesa, Aizkalnes zeme ar īpašu auglību neizceļas, tāpēc daļa saimniecību specializējušās citās nozarēs — iegūt pienu, audzēt gaļas liellopus.

Galvenā nozare — piena lopkopība

Arī «Silamolas» saimnieki specializējušies piena lopkopībā. Kūti šogad ir 21 slaucama govys, bet kopā ar ataudzējamām telītēm un mazajiem buļļukiem ganāmpulkā ir 54 liellopi. «Ziniet, pelnīt jau var sākt arī ar vienu govī», Rolands filozofiski atbild uz jautājumu, cik lielam vajadzētu būt ienesīgam ganāmpulkam. «Kāda nu kuram tā pelnīšana rādās. Bet, jo vairāk slaucamu govju, jo labāk — izmaksas samazinās. Un tas ir pats galvenais.»

Vucānu plašajā kūtī pārsvarā ir dažādu šķirņu krustojuma dzīvnieki — zviedru un Latvijas brūnās, arī melnraibās piena devējas. Pašlaik ganāmpulka tālāka palielināšana nav iespējama brīvu

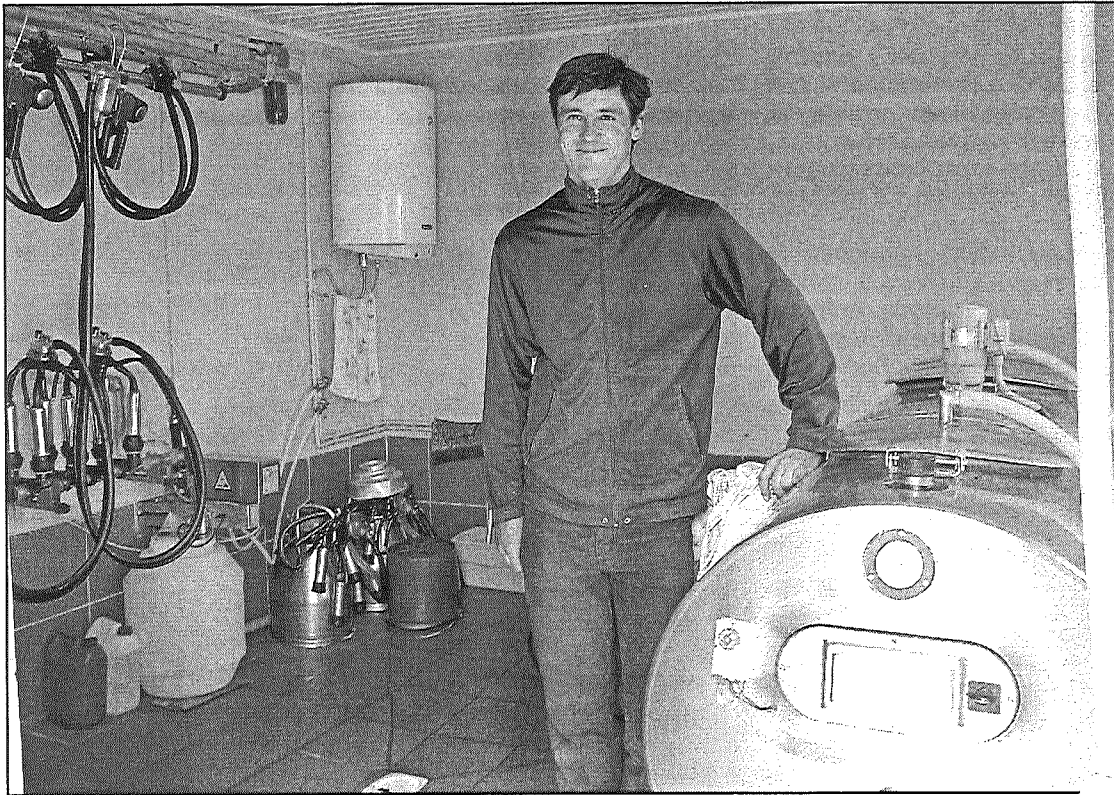
telpu trūkuma dēļ. Ja tagad gribētu sākt būvēt jaunu kūtī, būtu nepieciešams liels bankas kredīts. «Tas ir milzīgs risks, jo ar piena lopkopību var iznākt tāpat kā kurzemniekiem ar cukurbiešu audzēšanu, kad cilvēki sapirka dārgu tehniku, ieguldīja līdzekļus, bet Eiropa lika likvidēt pārstrādes rūpnīcas. Nu kam man tas vajadzīgs, ņemt bankā pāri par 100 tūkstošiem latu kredītu un bailoties, vai būšu spējīgs to atdot,» secina Rolands.

«Silamolā» labi aug tikai akmeņi

Kopš deviņdesmito gadu sākuma, kad tika reģistrēta zemnieku saimniecība «Silamola», izmēģināti dažādi varianti. Vispirms — graudkopība. Tomēr ātri vien no ieceres nācies atteikties, jo zeme graudiem ir par liesu. Vārpa viegla, toties akmeņi no dziļumiem lien griezdamies. No neliela tūrumiņa pēc apstrādāšanas esot pa 14 vai pat vairāk traktora kravām jānolasa. Cik arklu un pārējās augsnes apstrādes tehnikas tiek sabojāts, ne saskaņot. Rolands spriež, ka ar akmeņiem būtu kāds bizness jāuzsāk. Visi, kas būvējas, grib akmeņus ņemt, tikai neviens negrib pa tūrumu likņāties un lasīt. «Ja vāks paši, atdošu par velti. Ja ņems no kaudzītes, lai maksā par manu darbu,» viņš smejas.

«Silamolā» mēģinājuši audzēt arī cūkas, tomēr beigās nolēmuši, ka turēs govys, slauks un pārdos pienu. Ar šiem darbiem pašu spēkiem var tikt galā, vienīgi lopbarības sagatavošanas laikā jāpērk pakalpojumi, kas saistīti ar skābsiena gatavošanu pļēves rulonos. Gatavot skābsienu bedrē, protams, ir lētāk, taču ruļļi ir ērtāki lietošanā. Diemžēl pašiem nepieciešamās tehnikas nav, tāpēc izlīdz pakalpojumu sniedzēji, kas šajā jomā specializējušies.

54 hektārus izmantojamās zemes aizņem zālāji — pļavas un ganības. Lai zālājus atjaunotu, tiek sēti graudaugi. Tas ir tāds nepārtaukts un nebeidzams process,

● Rolands Vucāns lepojas ar jauno piena māju. Te viss ir pēc Eiropas prasībām un pat vēl labāk.

kas labi zināms visiem lauksaimniekiem.

Zemnieki kopš bērnības

Tagad bez izglītības dokumenta zemnieks pat savā sētā nav tiesīgs saimniekot, augstās Eiropas prasības vērtē Rolands Vucāns. Savulaik viņš mācījies Višķu sovhoztehnikumā lauku mehanizācijas specialitātē. Vēl dzīvību vilka kolhozi, tāpēc puisim galvenais bija, ka tik šoferu un traktorista tiesības kabatā. Visi bijuši Raiņa kolhoza lauki krustu šķērsu izbraukāti. Pieredze zemes darbos uzkrāta un, pašam sākot saimniekot, vairs nevajadzēja vienam padomu prasīt.

Sieva Ināra arī nav nekāda svešiniece laukos. Viņas aprūpē «Silamolā» ir lielais ragaiņu pulks kūtī un ganībās, kā arī govju slaukšana. Šopavas ar ganību laika sākums mazliet iekavējas, bet ne jau tāpēc, ka zāle slikti augtu, vienkārši nav bijis laika elektrisko ganu sakārtot. Dārgs prieks, bet laba lieta, atzīst Rolands. Vienīgi ar meža zvēriem ķibeles, ar alņiem un stūrnām, kam tāda elektriska parikte nieks vien ir. Cik reizes nācies pa pļavu mietiņus lasīt un ganību platības no jauna iežogot.

Piena māja — labāka kā Eiropā

Sarunu ar saimnieku turpinām piena mājā, kas piebūvēta līdzās kūtī. Tik vien ir kā runas un solījumi, ka zemnieki tagad visu nepieciešamo varēs sagādāt par projektu gaitā iegūtiem līdzekļiem, teic Rolands. Par projekta naudu bijis iespējams iegādāties tikai daļu nepieciešamā aprīkojuma, bet piena telpu nācies būvēt par savu naudu.

«Man liekas, ka ministrijās sēdošie kontrolieri nemaz īsti nezina, ko paši dara. Vai tad vispirms aprīkojums jāgādā? Sākumā ir vajadzīga telpa, kur to uzstādīt. Šie vispirms izdomā, ka zemniekiem jāiesniedz projekti iekārtu iegādei, bet pēc pusgada vai gada — telpu būvei. Kā to visu lai apvieno?» zemnieks pukoja. Arī ar

● Ināras Vucānes pārziņā ir ne tikai slaucamās govys, bet arī jaunlopi. Darba un rūpju pietiek visai dienai. Foto: A.Stepanovs

apreķiniem neesot skaidrības. Kabinētā sēžot, viņiem liekas, ka viss kārtībā, bet te, saimniecībā uz vietas, tu, cilvēk, tiec galā ar viņu muļķībām, kā māki. «Es nekādi nevaru saprast, kā skuķēns, kas tikko beidzis augstskolu un bez jebkādas praktiskās pieredzes, prasa no manis lietas, kas ir pilnīgi absurdas.»

Par projektu, kas bija paredzēts piena mājas aprīkojuma iegādei 20 slaucamajām govīm, Vucāni saņēmuši 4700 eiro. Tajā pat laikā piena vada iegāde izmaksājusi 7600 latus. Par saņemto naudu bijis iespējams iegādāties tikai dzesētāju 900 litru tilpumā. Arī tas nav pilnīgi jauns, bet gan lietots. Vienīgi «iekšas» ir jaunas. «Tiem zemniekiem, kuri dzesētājus vēl tikai plāno iegādāties, gribu dot padomu. Nepērciet pašu valsts ražojumus, pēc tam būs tikai krenķi. Ko lai saka, neesam vēl iemācījušies gatavot tā, lai cilvēki izmantotu un paldies teiktu. Lēta manta nekad neatmaksāsies.» Pie tam iekārtu cenas pēdējā laikā kļuvušas neadekvāti augstas.

Problēmas ar elektrību

Mehanizētā slaukšana, piena dzesēšana, uzglabāšana ir lietas, kas nav iedomājamas bez elektrības. Taču arī šajā ziņā «Silamolā» gādāties problēmas, jo ir pie-

dzīvoti vairāki gadījumi, kad pēšņu sprieguma izmaiņu dēļ sabojājas elektronisko iekārtu «sma dzenes». Ja vadības blokam sadeg shēma, saimniekam, gribi vai negribi, nākas šķirties vismaz no 200 latiem. Piena telpā pie iekārtām gan uzstādīta aizsardzība pret šādiem traucējumiem, taču istas garantija, ne nekas neatgadsies, nav. Ja slaukšanas procesa laikā pazūd elektrība, atslēdzas vakuumiekārtas un piens aiztek kanalizācijā.

«Esam piedzīvojuši gadījumu, kad strāvas izmaiņu dēļ sabojājās shēma. Lai kā centos, taisnību no elektrīkiem nedabūju, galu galā pats par vainīgu paliku un tērēju savu naudu remontam,» ar nožēlu saka Rolands Vucāns.

□□□

Pavasara diena gadu baro, tāpēc, lai saimniekus lieki nekavētu, pošamies projām. Pagalmā savas suņu darišanās skraida divas takšu jaunkundzes, bet sargs, nopietna izskata kaukāzietis, basā uzreiz svešiniekiem. No skolas gaitām mājās pārradies vienpadsmitgadīgais Jānis. Viņam nav daudz laika ne runāt ar mammu Ināru, ne vecmammu Moniku. Drīzāk paēst un pie tēta, kas remontē traktoru. Pagaidām šķiet, ka «Silamolai» pēc gadiem būs labs mantinieks.

L.Kirillova

● Jancis pirmo reizi pie traktora stūres sēdies piecu gadu vecumā un — bišu stropam pāri. Labi, ka tas izrādījies tukšs. Tagad puika tētīm labu labais palīgs.

Ja vecāki zinātu, cik bērni viņus mīl

Starptautiskās bērnu aizsardzības dienas atzīmēšana tika noteikta Starptautiskajā demokrātisko sieviešu federācijas Maskavas sesijā 1949. gadā saskaņā ar šās federācijas 2. kongresa lēmumu. Tās mērķis – mobilizēt sabiedrisko domu bērnu pasargāšanai no kara draudiem, aktivizēt sadarbību bērnu veselības aizsargāšanas, audzināšanas un izglītošanas darbam. Kopš 1950. gada šī diena tiek svinēta ik gadus 1. jūnijā.

Starptautiskās bērnu aizsardzības dienas priekšvakarā par savu darbu stāsta Līvānu novada domes bāriņtiesas priekšsēdētāja Marija Jansone.
Foto: A. Stepanovs

Bāriņtiesām 10 gadi

Šogad aprit desmit gadi bāriņtiesām un pagasttiesām. Latvijas valdība 1995. gadā pieņēma likumu «Par bāriņtiesām un pagasttiesām», kas stājās spēkā 1996. gada 1. janvārī. Desmit darba gadu laikā bāriņtiesas un pagasttiesas nostiprināšas savas pozīcijas un strādā, pārstāvot bērnu personiskās un mantiskās intereses. Pa šo laiku papildinājušas arī veiktās funkcijas, paplašinājies darbības lauks. Saeima pašlaik izskata jauno «Bāriņtiesu likumu». Līvānu novada domes bāriņtiesas priekšsēdētāja Marija Jansone atzina, ka praktiskajā ikdienas darbā jau sen nākas strādāt atbilstoši jaunajam likumam, jo sabiedrībā notiek strauji attīstības procesi, un līdzšinējā likumā «Par bāriņtiesām un pagasttiesām» vairākkārt veikti grozījumi, kas tagad iestrādāti jaunajā likumā. Dažas izmaiņas saistītas ar bērniem, kuru vecāki dodas darbā uz ārzemēm. Agrāk jautājumu par atņemtām aprūpes tiesībām varēja neizskatīt līdz bērna pilngadībai. Jaunā likumdošana paredz, ka aprūpes tiesības tiek atņemtas tikai uz pusgadu.

Valstī aktualizēts jautājums par audžuģimeņu izveidošanu. Tās pēc speciāla apmācības kursa kļūst par īslaicīgu patvēruma vietu, kurā uz laiku ievietot no krīzes situācijā nonākušām ģimenēm izņemtus bērnus. Diemžēl Līvānu novadā neviena ģimene nav sadūšojusies šādam solim. Ir bijuši gadījumi, kad ģimenes izrādījušas interesē, iepazīnušas ar kritērijiem, kādi izvirzīti audžuvecākiem, bet tālāka rīcība nav sekojusi. Bieži vien atteikums saistīts ar to, ka viens vai abi vecāki stipri aizņemti darbā, un ģimene lielu laiku daļu nedzīvo kopā. Visvairāk problēmu ir tajos gadījumos, kad jāatrod audžuģimene pirmskolas vecuma bērniem.

Līvānu novada dome audžuģimenē pieņemtam bērnam maksā uzturnaudu – 55 latus mēnesī. Katrā pašvaldībā šī summa ir citādāka. Valsts audžuvecākiem maksā darba algu. Bāriņtiesa kontrolē, kā tiek izmantota uzturnauda.

Līvānu novadā pēdējā laikā ik gadu notiek vidēji divas adopcijas, kas noteikti ir pozitīva parādība, jo liecina, ka ģimenes kļūst turīgākas un ir spējīgas uzņemties bērnu audzināšanu bez valsts palīdzības.

Cerības par situācijas uzlabošanu rada arī tas fakts, ka pēdējos gados vairs nepalielinās nelabvēlīgo ģimeņu skaits. Šo gadu uzsākot, novadā bija 63 šādas ģimenes, kurās aug 107 bērni. Pērn aprūpes tiesības atņemtas 10 mātēm un sešiem tēviem. Dažreiz vecāki neizprot likumus par savu atbildību pret bērnu, piemēram, ja laulība šķirta un bērns palicis viena no vecākiem, arī otram par viņu jāatbild, jo pretējā gadījumā var zaudēt aprūpes tiesības. Bāriņtiesai nākas strādāt arī ar neapzinīgiem

vecākiem, kuri apmetas Līvānos, bet nedeklarē šeit savu dzīvesvietu. Bāriņtiesai ir sarežģīti nokārtot šādas ģimenes problēmas, tāpat kā gadījumos, kad līvāniešu ģimenes dzīvo citā pašvaldībā, bet nav tur deklarējušas. Šogad bāriņtiesa jau piedzīvoja, ka māte, kas bija ieradusies no Daugavpils, bez uzraudzības dzīvokli atstāja bērnu, par kura raudāšanu ziņoja kaimiņi. Bāriņtiesa un policija no virsprokurora saņēma atļauju durvju uzlaušanai, lai glābtu bērnu, tomēr pa to laiku pārrādās arī māte, kas bija alkohola reibumā. Bērns tika izņemts no ģimenes. Ne vārdu, ne uzvārdu, ne personas kodu piedzērusies māte nevarēja paskaidrot.

No ģimenēm izņemtie bērni uz laiku līdz trim nedēļām tiek ievietoti Jēkabpils pilsētas bērnu namā – patversmē «Saulsēdētājs». Ja bērns nenonāk audžuģimenē vai aizbildnībā, viņa tālākais ceļš ved uz bērnunamu. Trīs bērni no Līvāniem atrodas pilnīgā valsts apgādībā bērnunamā «Graši», divi no viņiem ir juridiski brīvi adopcijai. Viens bērns, kura vecākiem atņemtas aizgādības tiesības, mācās internātvidusskolā.

Darba dēļ nav laika bērniem

Diemžēl valstī nav paredzēts veikt uzskaiti par iedzīvotājiem, kuri aizbrauc darbā uz ārzemēm, taču bāriņtiesām reizēm rodas problēmas ar šo izbraucēju bērniem. Sevišķi tajos gadījumos, kad oficiāli nav noformēta zvērināta notāra apstiprināta ģenerālpilnvara noteiktām darbībām bērnam vajadzīgs likumīgais pārstāvis, un bāriņtiesa var pieņemt lēmumu par vecāku aprūpes tiesību atņemšanu, jo viņu nav uz vietas. Pamazām gan vecāki šajā jomā kļūstot izglītotāki.

Bēdīgi, ja bērniem jādzird, ka vecākiem priekš viņiem nav laika, jo jāstrādā. Ja vecāki saprastu, cik ļoti bērni viņus gaida, cik ļoti pēc viņiem ilgojas. Ja aizdomātos, ka attaisnojums nav nedz darbs Rīgā, nedz Maskavā, kura nebūt nav tik tālu, lai aizbīdīnātos ar nespēju audzināt bērnus, saka Marija Jansone.

Pēdējā laikā bieži nākas kārtot jautājumus, kas saistīti ar bērnu mantojumu vai dāvinājumu un kas saņemts no vecvecākiem vai citiem tuviniekiem. Bāriņtiesa pārstāv bērna personiskās un mantiskās intereses, lemj – mantojumu pieņemt vai atraidīt. Atraidīšana notiek tajos gadījumos, ja mantojums apgrūtināts ar parādiem. Bāriņtiesām mantojumu lietās nākas ļoti daudz mācīties. Ja vecāki vēlas ar bērna mantu kaut ko darīt, piemēram, pārdot, viņiem pēc atļaujas jāgriežas bāriņtiesā, kam jāizvērtē, vai tas būs bērna interesēs. Mantojumā bērni saņem zemi, ēkas un pat piena kvotas. No vecāku viedokļa raugoties, mantotā īpašuma pārdošana ir izdevīga, bet no bērna? Viņiem šī mantotā īpašuma līdz ar to vairs nav. Vecākiem vai tam aizbildnim, kas pārvalda bērna mantu, katru gadu bāriņtiesai jāsniedz norēķins par bērna mantas pārvaldīšanu.

● Noguris svinībās. Foto: J. Magdalenoks

Cilvēka dzīvē vissvarīgākā loma ir ģimenei, nobeigumā teica Marija Jansone. Bērns visu iemācās ģimenē, tajā gūst atbalstu. Svarīga ir tā izjūta, ka jaunajam cilvēkam ir, kur atgriezties, ka ģimenē vienmēr saņems padomu un atbalstu.

Strādā komandā

Līvānu novada domes bāriņtiesa darbā ar bērniem un viņu ģimenēm strādā kā vienota komanda. Marija Jansone atzina, ka katrs no bāriņtiesas locekļiem ir savā vietā, labi pārzina situāciju novadā. Oficiālās «papīru lietas» kārtoti sekretāre Alina Dalka, Turku pagasta teritorijā strādā Inta Bogdanoviča, Rožupē – Kornēlija Ivanova. Bāriņtiesā strādā arī Elizabete Žeimote un Ruta Petrovska. Bāriņtiesu tās darbā vienmēr atbalsta novada dome, palīdzot gan ar transportu, gan arī rūpējoties, lai sociālā riska ģimenes nenonāktu kritiskā situācijā, kā arī izradot interesi par stiprām, saskanīgām ģimenēm, kurās valda labklājība, bērni aug mīlētī un aprūpēti. Jau otro reizi Līvānos bija noorganizēti «Bēbišu svētki», kuros apsveikumus no domes saņēma tie mazuļi, kas dzimuši 2005. gadā otrajā pusgadā. Ļoti augstu tiek vērtēta arī sadarbība ar policiju, ar ģimenes ārstiem, ar pedagogiem.

Priecājamies, ka novadā nav noticis neviens nelaimes gadījums, kurā bērns būtu cietis tāpēc, ka vecāki viņu atstājuši bez pieskatīšanas, teica Marija Jansone. Liela nozīme arī tam, ka operatīvi – 30 minūšu līdz divu stundu laikā bāriņtiesa reaģē uz iedzīvotāju informāciju par nedrošām situācijām, kādās nonākuši bērni. Reizēm nākas situāciju prognozēt un notikumus apsteigt. Piemēram, šoziem, kad meteorologi brīdināja par stipru salu, bāriņtiesa kopīgi ar nepilngadīgo lietu inspektoru veica reidu, apmeklējot nelabvēlīgās ģimenes un pārbaudot, vai mājas ir kurinātas, vai pietiek malkas. Pagājušajā gadā kādā stipri aukstā ziemas vakarā no vienas ģimenes tika izņemti divi brāļi, jo bāriņtiesai bija pamatotas bažas, ka nakšņošana izsaldētājā mājā varētu apdraudēt bērnu dzīvību.

L.Rancāne

VID LATGALES REĢIONĀLĀ IESTĀDE INFORMĒ

EDS – ātra, droša un mūsdienīga sistēma

Nereti cilvēki ir neizpratnē un VID LRI darbiniekiem jautā, kas ir elektroniskās deklarācijas sistēma, kā tā darbojas un kādas ir EDS priekšrocības. VID LRI sniedz nelielu ieskatu EDS.

EDS ir elektroniskās deklarācijas sistēma, ar kuras palīdzību jūs varat iesniegt deklarācijas, pārskatus un nodokļu aprēķinus VID, izmantojot Internetu. EDS, kas ir ērta, droša un ļauj izvairīties no dažādām neuzmanības kļūdām, ļaus ievērojami ietaupīt nodokļu maksātāju laiku, kas iepriekš tika tērēts, apmeklējot VID nodaļas un stāvēt rindās, lai iesniegtu pārskatus, atskaites un deklarācijas.

Kā jārikojas, lai VID LRI nodokļu maksātājs kļūtu par EDS lietotāju?

1. Lai jūs varētu izmantot EDS, jums jānoslēdz līgums ar VID. Lai noslēgtu līgumu un izmantotu EDS pakalpojumus, fiziskai personai VID teritoriālajā iestādē pēc deklarētās dzīvesvietas adreses, bet juridiskai personai VID teritoriālajā iestādē, kurā tā ir reģistrēta kā nodokļu maksātājs, jāiesniedz šādi dokumenti:

1. Iesniegums brīvā formā vai VID ieteiktā formā, kurā norādīta visa nepieciešamā informācija par EDS lietotājiem un tiem nepieciešamajam pilnvarām;
2. Klienta parakstīts līgums "Par elektronisko dokumentu parakstīšanu ar elektronisko parakstu, izmantojot Valsts ieņēmumu dienesta elektroniskās deklarācijas sistēmas pakalpojumus" divos eksemplāros.

Piecu darba dienu laikā organizē līguma parakstīšanu un viena parakstītā eksemplāra nosūtīšanu klientam, kā arī reģistrē EDS klienta iesniegumā norādītos lietotājus un nosūta EDS izmantošanai nepieciešamos identifikatorus un paroles uz iesniegumā norādītajām elektroniskā pasta adresēm.

2. Iesnieguma un līguma forma, kā arī sīkāka informācija par EDS pieejama VID interneta mājas lapā (www.vid.gov.lv) sadaļā «Elektroniskā deklarācija» > «Kā kļūt par EDS lietotāju?», kā arī VID reģionālās iestādes nodaļās.

EDS priekšrocības:

✓ EDS izmantošana ir bezmaksas pakalpojums jūsu ērtībām.

✓ No 24. marta, fiziskām un juridiskām personām, izmantojot EDS, ir iespēja iesniegt VID elektroniski parakstītas noteiktās deklarācijas, pārskatus un nodokļu aprēķinus, **neiesniedzot tos papīra formā** (šobrīd var iesniegt 71 dokumentu, kas ir vairāk par 90% no normatīvajos aktos noteikto deklarāciju, pārskatu un nodokļu aprēķinu dokumentu skaita).

✓ Jums samazināsies pārrakstīšanās un aprēķina kļūdu iespēja, jo EDS veic automātisku dokumentu pareizības pārbaudi.

✓ Jums būs iespēja **sekot, vai iesniegtie dokumenti ir fiksēti VID datu bāzē**, jo EDS nodrošina detalizētas informācijas saņemšanu par datu nosūtīšanas rezultātiem.

✓ Piekļūvi jūsu ievadītajām deklarācijām aizsargā jūsu personīgā parole, kā arī tas, ka datu nosūtīšana uz VID notiek šifrētā veidā;

✓ Izmantojot EDS, pārskatu iesniegšanas termiņi paliks iepriekšējie. Pārskatu varēs arī labot, precizēt, iesniegt atkārtoti. Atbildību par elektronisko dokumentu novēlotu iesniegšanu nosaka atbilstoši spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem.

✓ Noslēdzot līgumu, ar EDS starpniecību elektroniski deklarācijas var iesniegt arī valsts amatpersonas.

Atgādinām, ka **esošajiem EDS lietotājiem**, kuri jau līdz 2006. gada 24. martam bija noslēguši līgumu ar VID par EDS pakalpojumu lietošanu un jau šobrīd izmanto EDS pakalpojumus, līgums ir jāpārslēdz.

Lai uzlabotu iedzīvotāju informētību par EDS, VID LRI nodaļas regulāri rīko seminārus un prezentācijas, kā arī sniedz konsultācijas par EDS izmantošanas tehniskajiem aspektiem. Papildus informāciju var saņemt VID LRI nodaļu konsultāciju daļās.

VID LRI aicina nodokļu maksātājus izmantot EDS piedāvātās priekšrocības un tādējādi ietaupīt laiku, kas līdz šim veļēts dokumentu iesniegšanai VID LRI nodaļās. Papildus informāciju var saņemt VID LRI nodaļās konsultāciju daļās.

E.Lejiņa,
VID LRI birojs

Deju kopu «Gaida» ar sajūsmu uzņem skatītāji Bavārijā

No 10. maija līdz 13. maijam deju kopas «Gaida» Preiļu 1. pamatskolas 5. – 6. klašu deju kolektīvs un Preiļu Valsts ģimnāzijas un Preiļu novada kultūras centra deju kolektīvs uzturējās Bavārijā (Vācija) un sniedza divus koncertus.

Pagājušā gada decembrī, kad Preiļos EMAS projekta ietvaros bija ieradusies starptautiskās organizācijas B.A.U.M. (*Bundesdeutscher Arbeitskreis für Umweltbewusstes Management*) pārstāvji, deju kopa «Gaida» sniedza viņiem koncertu. Noskatoties atraktīvo un mākslinieciski augstvērtīgo deju kopu sniegumu, Vācijas pārstāvji jauniešus uzaicināja koncertēt Bavārijā.

Jūsmeļam par dabu

8. maija pēcpusdienā izbraucām no Preiļiem.

Braucot cauri Polijai un Čehijai, vērojām šo valstu dabu un ziedošos dārzus. Austrijā priecājamies par sakoptajiem laukiem un mājām. Sajūsmas saucieni autobusā atskanēja tad, kad ieraudzījām Alpus. Daudzi no mums kalnus redzēja pirmo reizi. Tie bija tepat, aiz autobusa loga, vareni un majestātiski slēdās gar autostrādes sāniem un dažkārt likumā pavideja pašā priekšā.

Izpalīdzīgie un sirsniņie saimnieki

Minhenē jauniešu hosteli «Salesianum» jau pirmajā saskarsmē ar hosteja personālu sajūtām sirdssiltumu un labvēlību. Uzturoties hosteli, mums bija laime būt kopā ar hosteja pārvaldnieku Andreju Kosarevu, kurš ir dzimis un dzīvo Vācijā. Viņš rūpējās par mūsu labsajūtu no rītiem, ēdināšanas reizēs un vakarpusē, kad ieradāmies uz nakšņošanu. Mūsu bērniem bija iespēja brīvā laikā sportot, peldēties baseinā un izmantot galda spēles. Vienīgajā reizē, kad bija nepieciešama ārstu palīdzība, Andrejs Kosarevs ar savu personīgo automašīnu palīdzēja pirms pusnakts nokļūt klīnikā.

Otrs cilvēks, kurš par neaizmirstamu padarīja bērnu uzturēšanos Bavārijā, bija starptautiskās organizācijas B.A.U.M. pārstāve Anete Bošere-Haeringa. Anete bija kopā ar mums mēģinājums no koncertos, viņa bija saplānojusi mūsu brīvo laiku tā, lai bērni pēc iespējas vairāk iepazītu Bavāriju.

Noskatoties uz savu aizņemību birojā, Anete bērniem bija uzcepusi ābolu pīrādziņus.

Skaistā Minhene

Jau pirmajā dienā Minhenē paspējām apskatīt pilsētas zooloģisko dārzu. Dzīvniekiem tur ir nodrošināta dabiska vide, tie nav iesprostoti šauros krātīņos, viņiem ir lielāka telpa pastaigām.

Uzzinājām, ka Minhenes pilsētas nosaukums radies no vārda «Mönch», kas tulkojumā nozīmē «mūks». Lai iepazīšanās ar pilsētu bērniem nebūtu garlaicīga, Anete bija sagatavojusi mazu «skrējieni pēc miljona» pa Minheni. Ar kartēm rokās visi meklējām pilsētas centrā dažādus vēsturiskus objektus un informāciju par tiem. Mums palīdzēja gan ielu nosaukumi, gan uzraksti uz ēkām, bet visvairāk izjutām garāmgājēju – pilsētas iedzīvotāju, atsaucību. Viņi labprāt parādīja mums ceļu un palīdzēja noskaidrot objektu atrašanās vietu. Bērni bija patīkami pārsteigti, kad kāds vecāks kungs pieteicās pavadīt grupiņu līdz ēkai, kuru viņi meklēja. Paspējām vēl nokļūt līdz Minhenes Olimpisko spēļu pilsētai, apskatīt BMW autoražotāju muzeju un, uzbraucot televīzijas tornī, redzēt Minheni no putna lidojuma.

Koncertējām uzņēmējiem un zinātnes darbiniekiem

11. maijā deju kopa «Gaida» piedalījās starptautiskās organizācijas B.A.U.M. organizētajā pasākumā Vācijas otras lielākās kredītiestādes – HypoVereinsbank telpās Minhenē.

Pasākuma laikā notika zinātniskās konferences un diskusijas, Vācijas uzņēmējiem, zinātnes, medicīnas, kultūras un izglītības darbiniekiem tika pasniegtas balvas par ieguldījumu draudzīgas attiecības veidošanā pret apkārtni.

Deju kopa «Gaida» dejojā pasākuma galā koncertā. Koncertā piedalījās 2004. gada Vācijas koru olimpiādes laureāts Ady&Zion Komūnas koris, Vācijā populārais kvartets «Salut, Salon» no Berlīnes, Hamburgas Johana Brāmsa konservatorijas un Lībekas mūzikas augstskolas pianisti un mūziķi, Bavārijas Alpu ragu trio.

Vērojot no malas mūsu bērnu un jauniešu uzstāšanos, šķita, ka dejas ielikt enerģija aizpilda visu telpu. Publika bija sajūsmā, ska-

● Kas var būt skaistāks par kalniem? Tikai kalni – par to Alpos pārliecinājās deju kopas «Gaida» jaunākie dalībnieki.

● Minhene un tās atsaucīgie cilvēki jauniešos radīja pārliecību, ka šajā pilsētā gribētos atgriezties vēl.

nēja aplausi un pateicības vārdi par deju kopu meistarīgo priekšnesumu.

Romatiskā Bavārija

Nākošajā dienā bija paredzēts koncerts nelielā Bavārijas pilsētā Bleihahā (*Blaichach*). Tā kā laika pārbraucienam bija pietiekoši, Anetes plānā bija iekļauta Eiropas skaistākās un romantiskākās pils – Noišvānšteinas (*Neuschwanstein*), apskate. Pili uzbūvējis Bavārijas karalis Ludvigs II. Būdam liels romantiķis un savas idejas smēloties gan Ričarda Vāgnera romantiskajās operās, gan Vācijas vēsturiskajos notikumos, pils celtniecība izmaksāja ļoti dārgi. Tā atrodas augstu kalna galā, kalnu un ezeru ieskautā skaistā vietā. Katru gadu to apmeklē tūristi no visas pasaules. Mēs tur dzirdējām itāļu, spāņu, franču un angļu valodu, bet pār-

stāvji no Korejas bija sajūsmā par mūsu meiteņu bizēm.

Otrais koncerts notika Bavārijas pilsētā Bleihahā (*Blaichach*) internacionālā folkloras vakara ietvaros. «Gaidas» deju kopas uzstāšanās bija sadalīta divās daļās – katrā pusstundas garumā. Koncertā piedalījās arī Bleihahas jauniešu deju un mūzikas kolektīvi. Ne tikai kolektīvu dalībnieki, bet arī lielākā daļa vakara apmeklētāju bija tērpušies Bavārijas tautas tērpos. Pasākuma organizētāji nedaudz bija nobažījušies par vietējo iedzīvotāju aktivitāti, jo Bavārijā iepriekš bija vēss un lietains laiks, tāpēc daudzi bija aizņemti lauku darbos. Izrādījās, ka bažas bija veltas, pirms koncerta zāle jau bija piepildīta.

Patīkami pārsteigumi

Ar mums sasveicinājās Bleihahas pilsētas birģermeistars Oto

Štaigers un viņa kundze Andrea Štaigere, iepazīties arī ar ciemata Tautastērpu biedrības vadītāju Hermani Velti, kurš bija folkloras vakara galvenais organizators. Pirms pasākuma pie mums pienāca kāda kundze un uzdāvināja pirms apmēram 70 gadiem izdotu grāmatīņu ar Rīgas fotogrāfijām. To viņai bija atstājusi jaunības dienu paziņa. Viņa uzskatīja, ka šī vēstures liecība mums, latviešiem, būs nodēģāka nekā viņai.

Patīkamu pārsteigumu mums sagādāja arī kāds kungs, kurš pasniedza bērniem Parīzē nosvētītus skapulārus, novēlot veiksmi un Dieva žēlastību turpmākajā dzīvē.

Ar savu dejotprasmi, stāju un māksliniecisko sniegumu mūsu bērni un jaunieši apbūra Bleihahas publiku. Kad uz skatuves viena pēc otras tika izdejas latviešu dejas, skatītāji bija pārliecināti, ka deju kopas kustības un stāju ir apguvuši, mācoties baleta skolā.

Pirms braukšanas mājās saņēmām vēl vienu pārsteigumu. Anete bija noorganizējusi uzbraucienus Felhorna kalnā. Elpojām tīro kalnu gaisu, pikojamies, baudījām kalnu sauli.

Jāteic, ka jau iepriekš Vācijas pašvaldību mājas lapās bija ievietota informācija par gaidāmajiem deju kopas koncertiem. Kā uzzināju no kolēģiem Vācijā, pasākumi ar deju kopas «Gaida» piedalīšanos ir atspoguļoti Bavārijas reģionālajā televīzijā un vietējā presē.

Deju kopas vadītāja Gaida Ivanova pastāstīja, ka Bavārijas iedzīvotāji Latvijas bērniem sponsorēja uzturēšanos Vācijā. Viss bija pārdomāts līdz sīkumiem. Katras valsts apmeklējums arvien atklāj to, cik mēs maz zinām, jo ieraugām arvien jaunus lietā. Braucienā laikā mūsu bērni kļūst arvien patstāvīgāki, mācās saskarsmē ar citiem cilvēkiem un apgūst dzīves pieredzi.

Pateicamies brauciena sponsoriem par brīnišķīgo iespēju pabūt Bavārijā, par to, ka iestāžu un uzņēmumu vadītāji saprot, ka cilvēks un viņa intelekts veidojas jau bērnībā.

Ir liels gandarījums, ka deju kopa «Gaida» brīnišķīgi prezentēja Latviju un vēlreiz pierādīja, ka latviešu sakāmvārdam «Neskatī vīru no cepures» ir taisnība.

M.Paegle,
Preiļu novada domes
sabiedrisko attiecību
speciāliste

Pilsēta gatavojas 80 gadu jubilejai

Ar daudziem un dažādiem sarīkojumiem Līvāni šovasar atzīmēs pilsētas 80. dzimšanas dienu. Svētku kulminācija paredzēta 8. jūlijā, bet jau pirms tam līvāniešiem un pilsētas ciemiņiem tiek piedāvāti dažādi pasākumi.

Kā informēja Līvānu novada domes sabiedrisko attiecību speciāliste Ginta Kraukle, svētku ietvaros 3. jūnijā notiks jauniešu nakts orientēšanās sacensības, kas tiek rīkotas sadarbībā ar Zemessardzes 35. kājnieku bataljonu. 30. jūnijā tiks atklāta fo-

toizstāde «ES finansējums Preiļu rajonā», kurā būs skatāms viss, kas rajonā publiskajā sektorā uzbūvēts par Eiropas Savienības naudu. 6. jūlijā notiks dažādu tautību pārstāvju koncerti.

7. jūlijā, kurš paredzēts kā svētku ieskaņu diena, mazie līvānieši ar vecākiem piedalīsies labiekārtota bērnu rotaļu laukuma atklāšanā. Pēc tam rīkotāji iecerējuši Līvānu amaterteātra brīvdabas izrādē «Es pazinu tēva sētu». Iecerēta arī to pilsētas iedzīvotāju, kas devuši nozīmīgu ieguldījumu Līvānu senākās un jaunākās vēstures veidošanā, sveikšana. Izrādē, sveik-

šana, kā arī mūziķu koncerts savai pilsētai notiks Liču ielas plāviņā, kur pēc tam visi kopīgi varēs mieloties ar zivju zupu.

Galveno svētku dienu – 8. jūliju – ievadīs igauņu garīgās mūzikas koncerts, pēc tam būs «Ziedu vilnis» – floristikas un ziedu kompozīciju izstādes atklāšana. Pilsēta uzņems delegācijas no Vācijas, Lietuvas, Igaunijas, Polijas. Svētkos ar savu svītu ieradīsies barons Līvens, vietējo pašdarbnieku un viesu kolektīvi sniegs koncertus, strādās radošās darbnīcas. Rīgas ielā, kas ir viena no garākajām Rīgas ielām Latvijā, notiks līniju deju maratons. Atklājot

jauno skeitparku, svētku viesiem būs iespēja redzēt triāla kluba «Karters» un Latvijas labāko skeiteru šovu. Novakarē sāksies svinīgais svētku gājiens, kam sekos koncerts. Svētki izskanēs ar grupu «Putnu balle» un «Eolika» koncertiem, ar saulrieta ugunošanu. Viesi varēs liksmoties nakts ballē kopā ar grupu «Bet – bet». Organizatori – Līvānu novada dome un kultūras centrs – parūpējušies arī par citām izklaidēm.

L.Rancāne

KAIMIŅU RAJONOS

Stadionā grib astoņu celiņu skrejceļu

Jēkabpils un rajona sporta skolotāji un treneri iesaka, projektējot jauno stadionu, paredzēt astoņu celiņu skrejceļu. Tas dotu iespēju Jēkabpili rīkot plaša mēroga sacensības vieglatlētikā. Šāds stadions būtu vienīgais valstī, bet, rīkojot starptautiskas sacensības, būtu vieglāk atpelnīt rekonstrukcijā ieguldītos līdzekļus. Stadiona pirmās kārtas renovācijas izmaksas ir ap 200 000 latu.

«Brīvā Daugava»

BALVU RAJONĀ

Spāniete Ana Balvos

Balvos ieradusies brīvprātīgā Ana Bolena (Bolen) no Spānijas, kas šajā pilsētā dzīvos līdz janvārim. Ana šo gadu izvēlējusies pavadīt Latvijā, darbojoties Balvu rajona interešu izglītības metodiskajā centrā. Latvijā viņa ieradās gandrīz pēc sešu stundu ilga lidojuma no Madrides caur Vini un Rīgu. Jāpaskatās kartē, lai saprastu, cik tālu no mājām ir Ana. Viņa stāsta, ka pēdējā dienā pirms aizbraukšanas ļoti ļoti nervozējusi. Tik ļoti, ka pēdējā naktī nespējusi gulēt. Ana saka: «Sakrāmēju līdzī nepamāš mantas, atvaļinos no draugiem un ģimenes, ļoti uztraucos, bet man pat prātā nenāca, ka es pēdējā mirkli varētu atteikties no savas ieceres doties uz Latviju.»

Latviju kā vietu savam brīvprātīgajam darbam Ana izvēlējusies tieši kultūru atšķirības dēļ. Ana saka: «Es negribēju ne uz Itāliju, ne uz Grieķiju – šīs zemes būtu pārāk līdzīgas manējai. Es gribēju uz ziemeļiem, precīzāk – uz Baltijas valstīm. Man šķita, ka šīs

● Ana pēc tautības ir spāniete, angļu valodu viņa zina kā svešvalodu. Pašlaik Ana cenšas iejusties Latvijā un Balvos.

zemes izteikti atšķirsies no vietas, kur dzīvoju. Man gribējās iepazīt ko citādu.»

Ana Spānijā dzīvo mazā pilsētiņā, bet studēja Madridē. Viņa pirms došanās uz Balviem daudz lasījusi par Latvijas vēsturi un zināgan par vairākkārtējām mūsu zemes okupācijām no dažādu ie-

brucēju rokas, zina, ka Daugavpili dzīvo daudz krievu un, braukdama pāri Daugavai, viņa zināja, kas tā par upi. Pirmais Anas iespaids par Latviju: te viss ir ļoti zaļš, un te ir ļoti, ļoti auksti. Centra metode Iveta Kairiša, kas ir Anas darba koordinatore Balvos, stāsta, ka viņa spāņu meitenei pieko-

dinājusi līdzī paņemt kādu siltāku džemperī, bet pirmās Anas dienas Latvijā patiešām iegādijušās ļoti aukstas. Kopā ar Anu viņas devušās pusdienās uz «Lido», tad braukušas uz Balviem, kur interešu centra kolektīvs ar lielu plakātu un dziesmu «Es nenācu šai vietā...» viņas jau gaidīja pie pilsētas robežas. Iveta saka: «Man Ana šķiet ļoti, ļoti jauka. Pirmais, ko no viņas var mācīties, ir miers un iztikšana bez stresa. Ja mēs, piemēram, ejam ārā no telpas, pa ceļam aizpogājot jaku, tad Ana vispirms aizpogās jaku un tad tikai sāks iet prom.»

Ana ikdienu pavada metodiskajā centrā, un te viņu darba laikā var satikt visi, kas vēlas iepazīties. Anu var aicināt uz pasākumiem, tustiņiem, var aicināt vakaros pastaigāties, iepazīt Balvus, aizvest ciemos pie sevis uz mājām, iepazīstināt ar ģimeni, ar tās tradīcijām. Arī Ana var stāstīt par spāņu tradīcijām, piemēram, viņa savu jauno kolektīvu cienās ar spāņu ēdieniem.

Brīvprātīgā darba laika sākumposms Anai atvēlēts, lai adaptētos jaunajā vidē. Viņai jāiemācās pašai orientēties pilsētā, jāsaplā-

no, ko darīt vakaros, bet jauniešu centra pirmās Anai uzdotais pienākums ir ielūgumu gatavošana skolēnu radošajam festivālam «Saules smaidā», kas Balvos notiks 3. jūnijā.

Pie Balvu katoļu baznīcas izveido rozāriju

Pie Balvu Romas katoļu baznīcas krucifiksa draudzes sievietes iestādīja 180 rozes. Draudzes prāvests Jānis Bārtulis stāsta, ka viņam rozāriju veidošanā ir jau zināma pieredze. Kādreiz, kad prāvests strādāja Kurzemē, viņam pie baznīcas arī augušas un ziedējušas rozes.

«Abpus krustam ir 30 kvadrātmetri. Speciālisti ieteica vienā kvadrātmetrā stādīt sešas rozes. Vairākas draudzes aktīvākās sievietes atnāca, uzirdināja zemi un iestādīja visas rozes,» stāsta prāvests. Viņš ir priecīgs, ka gandrīz visas pagājušajā gadā stādītās tūjas ir lieliski ieaugušas un pārziemojušas bargajā ziemā.

«Vaduguns»

JĒKABPILS RAJONĀ

Vasarā Jēkabpili atkal būs operas izrāde

Jēkabpīliešiem vasarā atkal būs iespēja redzēt vērienīgu iestudējumu. Pilsētas svētku laikā, 16. jūlijā, lietuviešu režisora Gintara Varna iestudētā Džuzepes Verdi opera «Masku balles» tiks rādīta Adamsona saliņas brīvdabas estrādē.

Lai iegūtu iespēju par darba apjomu un iespējām, operas administrācijas un tehnisko darbinieku pārstāvji ieradās Jēkabpili. — Pagājušā gada izrāde bija izdevusies. Šos vērienīgos brīvdabas pasākumus cilvēki labprāt apmeklē. Par to esam pārliecinājušies jau vairākās pilsētās, — iespaidos dalās producente Daina Zalāne.

— Latvijā jūtos kā savējais. Arī šāds liels iestudējums brīvā dabā man nav pirmais. Bijušas izrādes Cēsu estrādē un Savonlinnā Somijā. Veidot brīvdabas uzvedumus ir pat interesantāk nekā uz operas skatuves. Paveras vairāk iespēju, piemēram, ugunošana un citi efekti, — stāsta režisors G. Varnas.

— Tas būs ļoti grezns un izteiksmīgs iestudējums — skaistas dekorācijas, tērpi, viss vienā zeltā. Lai pasākums notiktu, bija jāraksta projekts, ko iesniedzām Kultūrkapitāla fondā. Kopējais izrādes budžets ir 16 000 latu. No tiem piecus tūkstošus piešķirusi Jēkabpils dome, — stāsta kultūras darba koordinatore Ilga Cimbuļe.

Šovasar operas mākslinieki ar līdzīgu iestudējumu viesosies Madonā, kur izrādīs «Jevģeniju Oņeginu», savukārt Cēsu 800 gadu jubilejai par godu pilsdrupu estrādē notiks operas mākslinieku koncerts.

Pasakas noslēpumu sagūstīt ozolkokā

Divi Sēlijas sirdi dzīvojoši koka tēlnieki, diviubrāļi Ivars un Aigars Rūrāni pamanījušies ne tikai reizē piedzimt, bet arī savas dzīves gaitas un mākslinieka karjeru veidot cieši plecu pie pleca. Abiem ir viens kopīgs CV, kopīga dzīvesvieta un darbnīca, kopīga vizītkarte un nu arī kopīgs lielais uzdevums – Vika pasaku tēlu vizualizācija koka skulptūru parkam, kas pašlaik top Valmieras pusē Dikļos.

Parka krusttēvs rakstnieks Viks priecājas, ka koka tēlniekiem darbi sokas, un ceļu uz Dikļiem jau mērojušas divas skulptūras. Pirmais – Rūņu Dūķītis, kurš saskaņā ar zemūdens bara īpatnībām ir tas pats Dūņu Rūķītis, pēc būtības racejs, turot mazu lāpstīņu. Bet parkā upes vidū uz platformas savu vietu var ieņemt arī gārnis, kura pats nezina, vai viņš ir Gārnis vai ačgārnis, jo viņam galvu sajaucis zivju dzenītis, iestāstīdams, ka nekur nav teikts, kurš ir gārnis – tas, kurš ir redzams virs ūdens, vai tas, kurš redzams ūdenī.

● No sākuma abi stipri skatījušies viens uz otra darbiem, cits citam esot bargākie kritiķi. Bet, kuru darbu veidojis Aigars, kuru – pusstundu vecākais Ivars, varot pateikt tikai vistuvākie cilvēki, jo viņu mākslinieciskie rokkrasti ir tikpat līdzīgi kā āriene.

Pamazām top arī citas figūras – pašpārliecinātais dēkainis tīģeris Nuks, Čengurs jeb Ķengurs, viltnieks Krokodīls, kuru kopā ar citiem dienviņu dzīvniekiem uz Latviju atdzinis uzbrūkošais tuknesis, labsirdīgie milnieki Ness&Nesija, Dakteris Gorilla, gumijlēcējs Leopards, Ūpis. Tāpat parkam veidojami tiltiņi, soli, galdī, trepītes, laipas un divi totēmu stabi, kuriem galos sēdes ar latvisko mentalitāti apveltītais Sarežģītais Zvirbulēns un kos-

mopolite Zaļā Vārna.

Brāļi stāsta, ka labs treniņš pirms lielā projekta bijusi Vinnija Pūka takas veidošana Puduļu ezera atpūtas vietai Madonas pusē. Par konkursu parka veidotājiem uzzinājuši divas nedēļas pirms konkursa noslēguma.

Meistari strādā gandrīz tikai ar ozolkoku. Visgrūtākais esot sākums, kamēr no divmetrīga dižbluķa noņem visu lieko un sāk veidoties tēls, kas paceļ garu un palīdz strādāt. Pati griešana esot

tūrā atpūta. Veidojot vienu darbu, bieži domājot jau par nākamo. Jaunu darbu ņem tas, kurš brīvāks.

Šovasar viņu darbnīcā iešot karsti, jo darba vairāk. Jūnijā beigās jāpaspēj piedalīties koka tēlniecības plenērā Lietuvas Rokiškos. Bez tam ik nedēļu Rūrānu darbnīcu apmeklējot kāda tūristu grupa, kad brāļi ciemiņiem neslēpj savus amata noslēpumus.

«Brīvā Daugava»

«Piesprādzē! Neriskē!» — kampaņa bērnu drošībai

25. maijā Ceļu satiksmes drošības direkcija (CSDD) uzsākusi kampaņu «Piesprādzē! Neriskē!», kas turpināsies līdz 18. jūnijam, informē CSDD sabiedrisko attiecību daļas speciāliste Ieva Bērziņa.

Kampaņas, kas šogad norit 15 Eiropas Savienības valstīs, mērķis ir palielināt drošības jostu lietotāju skaitu un samazināt ceļu satiksmes negadījumos ievainoto un bojā gājušo skaitu. Rīkotāji vēlas mainīt bērnu, viņu vecāku un autovadītāju attieksmi un panākt, lai drošības jostas obligāti lietu gan auto vadītāji, gan pasažieri visos transportlīdzekļos. Kampaņas galvenā mērķa auditorija ir bērni vecumā no 4 līdz 8 gadiem. CSDD direktors Andris Lukstiņš atzīmē, ka statistika vēl aizvien neiepriecina. Pērn satiksmes negadījumos gāja bojā astoņi bērni pasažieri. Šogad arī gājis bojā viens bērns pasažieris, bet ievainoto skaits pieaudzis par 40% un ir 47.

Negadījumu skaits īpaši palielinās vasarā, tādēļ vasaras sākums

● Rotaļlieta Robis bērniem var kļūt par stimulu piesprādzēties, braucot automašīnā.

ir īstais laiks atgādināt, ka, iekāpjot automašīnā, ir jāpiesprādzējas. Vienlaicīgi ar kampaņu ir sagatavotas izmaiņas likumos. Patlaban par nepiesprādzēšanos tiek izteikts brīdinājums vai uzlikts naudas sods 10 latu apmērā. **Izmaiņas paredzētas – ja autova-**

dītājs nav piesprādzējies, viņš saņems 1 uzskaites punktu un 10 latu naudas sodu, bet, ja piesprādzēts nav bērns pasažieris, — 2 uzskaites punkti un 10 latu sods vadītājam.

Kampaņas laikā tiks veikti policijas reidi. Policijas darbinieki pastiprinātu uzmanību pievērsīs drošības jostu lietošanai. Autobraucējiem tiks skaidrots, cik bīstami ir pārvadāt bērnus bez individuāliem aizsardzības līdzekļiem. Bet bērni, kuri būs piesprādzējušies, tiks atalgoti ar pārsteigumu, viņi iegūs jaunu draugu – rotaļlietu Robi.

Kas prasīts noteikumus

✓ Automašīnās drošības jostas jālieto, ja ir iespēja (vecākās mašīnās aizmugurē sēdošo vietas nav aprīkotas ar drošības jostām) – gan priekšā, gan aizmugurē sēdošajiem. Izņēmumi nav minēti, līdz ar to attiecas arī uz taksometru šoferiem, pasažieriem, kā arī kravas auto šoferiem.

✓ Ja ved bērnu, kura augums nepārsniedz 150 cm, jālieto vai nu bērnu sēdekļi, vai īpašs paliktis.

Traktortehnikas īpašniekiem ērtāki nosacījumi

Zemkopības ministrija (ZM) informē, ka ZM padotības iestāde valsts aģentūra «Valsts tehniskās uzraudzības aģentūra» (VTUA) ieviesusi ekspluatācijā jaunu datu apmaiņas sistēmu, kā arī traktortehnikas un to vadītāju datu bāzi — registru ar nosaukumu «RAUSIS». Jaunā datu apmaiņas sistēma lauksaimniecības tehnikas īpašniekiem atļaus ekonomēt laiku un nodrošinās ērtākus VTUA sniegto pakalpojumu nosacījumus.

Datu apmaiņas sistēma darbosies tiešsaistes režīmā, interesentiem nodrošinot operatīvu datu iegūšanu un informācijas apmaiņu. Tādējādi traktortehnikas reģistrāciju būs iespējams veikt jebkurā no 26 VTUA rajonu daļām. Īpašnieki varēs traktortehniku reģistrēt uzskaitē vai arī noņemt

no uzskaites sev tuvākajā VTUA rajona daļā, piemēram, reģistrējot to uzskaitē uz adresi, kas atrodas citā rajonā. Tāpat arī jaunā sistēma «RAUSIS» nodrošinās traktortehnikas valsts tehniskās apskates veikšanu jebkurā klientam izdevīgākajā vietā, iepriekš sazinoties ar tuvāko VTUA rajona daļu inspektoriem.

Pateicoties jaunajai datu apmaiņas sistēmai, ceļu policijas ekipāža jebkurā diennakts laikā uz ceļa varēs identificēt traktortehniku un tās vadītājus gadījumos, ja vadītājiem nav līdzīgu paņemtas traktortehnikas reģistrācijas un vadītāja apliecības. Notiks arī paātrinātas operācijas ar komercķīlām, jo tās, izmantojot datu apmaiņas sistēmu «RAUSIS», tiešā veidā varēs uzlikt un dzēst Uzņēmumu reģistru.

Sistēma arī nodrošinās to, ka traktortehnikas vadītājiem piešķirtos soda punktus par pārkā-

pumiem varēs apvienot ar autotransporta vadītājiem piešķirtajiem soda punktiem un otrādi. Ar sistēmas palīdzību arī citas organizācijas, piemēram, Valsts ieņēmumu dienests, Narkoloģijas centrs, Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs, tiešsaistes režīmā varēs piekļūt VTUA traktortehnikas un to vadītāju datu bāzei.

Pašlaik VTUA veic sistēmas tehnisko risinājumu novērtēšanu un atzišanu, lai tuvākajā nākotnē būtu iespējams tiešsaistes režīmā, izmantojot arī portatīvo datortehniku, veikt transportlīdzekļu obligāto civiltiesisko apdrošināšanu jebkurā tehniskās apskates norises vietā — rajona centrā, pagastā vai pat viensētā.

Tuvāku informāciju par datu apmaiņas sistēmu «RAUSIS» interesenti var iegūt VTUA internetā mājas lapā www.vtua.gov.lv vai piezvanot uz sava rajona VTUA daļu, kā arī pa tālruni 7027149.

POLICIJAS ZIŅAS

Laikā no 23. līdz 28. maijam Preiļu rajona policijas pārvaldes dežūrdalā reģistrēti 33 iesniegumi, tajā skaitā trīs iesniegumi par notikušiem ceļu satiksmes negadījumiem, septiņi – par huligāniskām darbībām, astoņi – par ģimenes skandāliem un deviņi – par dažādām zādzībām.

Par braukšanu dzērumā uzsākti kriminālprocesi

23. maijā Preiļu rajona policijas pārvaldes darbinieki uzsākuši kriminālprocesu pret kādu 1986. gadā dzimušu vīrieti, kurš Līvānos vadīja automašīnu Mazda-626, būdams alkohola reibumā. Bez tam noskaidrots, ka viņam nebija atbilstošas kategorijas transportlīdzekļa vadītāja tiesību.

Kriminālprocess 23. maijā uzsāks arī pret kādu 1981. gadā dzimušu vīrieti, kurš Preiļos vadīja automašīnu M-412 alkohola reibumā. Arī viņam nebija atbilstošas kategorijas transportlīdzekļa vadītāja tiesību.

Pēc divām dienām, 25. maijā, būdams alkohola reibumā un bez transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām, Saunas pagasta Priekuļos tika apturēta 1972. gadā dzimusi automašīnas VW Golf vadītāja. Uzsāks kriminālprocesu.

Mēģināja uzlauzt veikalu Ārdavā

23. maijā policijas darbinieki uzsākuši kriminālprocesu par to, ka Pelēču pagasta Ārdavā zagļi mēģinājuši uzlauzt SIA «TU Lauki» veikalu. Uzlauzta ieejas pirmās durvis.

Iekļuva veikālā Aglonā

Konstatēts, ka 24. maijā Aglonā, atliecot loga restes, zagļi

iekļuva I.K. «Viktorija» veikalā un paņēmuši dažādas mantas.

Nokļuva slimnīcā

24. maijā Jēkabpils slimnīcā ar ķermeņa sasitumiem nogādāta 1954. gadā dzimusi Līvānu iedzīvotāja. Mediķi konstatējuši, ka sieviete bijusi alkohola reibumā.

Brauca bez tiesībām

25. maijā policijā uzsāks kriminālprocesu pret kādu 1982. gadā dzimušu vīrieti, kurš pa ceļu Rīga – Daugavpils vadīja automašīnu Audi-Coupe bez transportlīdzekļa vadītāja tiesībām.

Aglonas katoļu ģimnāzijā nozagta šujmašīna

26. maijā konstatēts, ka, izsītot loga stiklu, iekļūts Aglonas katoļu ģimnāzijas telpās, kur uzlauzta mācību klases durvis un nozagta elektriskā šujmašīna. Par notikušo zādzību uzsāks kriminālprocesu.

Huligāns nepakļāvās policistiem

27. maijā Riebiņu pagasta Lejas Randaros, būdams alkohola reibumā, 1970. gadā dzimis vīrietis veica huligāniskas darbības un nepakļāvās policijas darbinieku likumīgajām prasībām, kad tie centās daudzoņu aizturēt.

Nozagts motorzāģis

28. maijā Riebiņu novada Rušonas pagastā no 1956. gadā dzimuša iedzīvotāja dzīvojamās mājas, brīvi piekļūstot, nozagts motorzāģis «Husqvarna-55», nodarot īpašniekam materiālo zaudējumu 268 latu apmērā.

Noskaidroti rajona labākie jaunie velosipēdisti

18. maijā Preiļos tika noskaidroti rajona skolu labākie jaunie satiksmes dalībnieki. Tradicionālo konkursu 10-12-gadīgajiem pusaudžiem par ceļu satiksmes noteikumiem, pirmās palīdzības sniegšanas zināšanām un velosipēda uzbūvi tradicionāli rīko Preiļu rajona bērnu un jauniešu tehniskās jaunrades centrs sadarbībā ar Ceļu satiksmes drošības direkcijas Preiļu nodaļu katru mācību gada noslēgumā.

Četrās teorētisko testu un uzdevumu kārtās piedalījās daudzi skolēni. Noslēguma sacensībās savu māku rādīja 62 skolēni no astoņām rajona skolām. Dalībnieki risināja velosipēda vadītāju satiksmes noteikumu testu biļetes, pārbaudīja savas zināšanas pirmās medicīniskās palīdzības sniegšanā un velosipēda uzbūvē. Drošas braukšanas ar velosipēdu prasmi vajadzēja apliecināt astoņu posmu šķērsļu joslā.

Komandu vērtējumā pirmo vietu ieguva Dravnieku pamatskolas pārstāvji, otrie bija Pelēču pamatskolas jaunieši, bet trešajā vietā ierindojās Riebiņu vidusskolas komanda.

Sacensībās individuāli labākais starp zēniem ar dienas augstvērtīgāko rezultātu bija Dairis Štagers no Pelēču pamatskolas, bet starp meitenēm labākā bija Liāna Cvetkova no Dravnieku pamatskolas. Galveno balvu – velosipēdu – ieguva Dairis Štagers.

Viens no konkursa uzdevumiem bija sagatavot ceļa no mājām līdz skolai aprakstu. Lai šis ceļš būtu drošāks, 10 labākie konkursanti saņēma sponsoru dāvētas vestes no atstarojoša materiāla, kuras bija sarūpējis SIA «HLG» direktors Georgijs Ivanovs.

Seši labākie konkursa dalībnieki (trīs zēni un trīs meitenes) Preiļu rajonu pārstāvēs Latvijas jauno satiksmes dalībnieku sacensībās, kas no 2. līdz 3. jūnijam risināsies Tukuma rajona Klapkalnciemā. Šogad rajona izlasē startēs Dairis Štagers (Pelēču pamatskola), Liāna Cvetkova un Kaspars Damba (Dravnieku pamatskola), Vilmārs Bravackis (Priekuļu pamatskola), Zanda Meldere (Aglonas vidusskola) un Viktorija Mičule (Rušonas pamatskola).

Lappusi sagatavoja L.Kirillova

PREIĻU RAJONA TIESĀ

Preiļu rajona tiesā izskatīšanai noliktās sēdes līdz 7. jūnijam

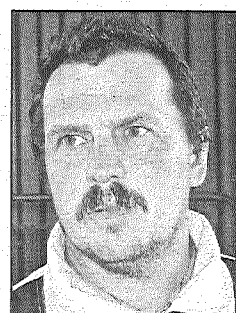
DATUMS	LIETAS DALĪBNIKĀ	BŪTĪBA
5. jūnijā pulksten 14.30	Intars Pišs	KL 262.(2) – braucot bez transportlīdzekļa vadītāja tiesībām, kas noteiktajā kārtībā nav iegūtas, izraisīja satiksmes negadījumu
5. jūnijā pulksten 10.00	Andris Pilāns	KL 175.(3) – svešas kustamas mantas slepena nolaupīšana
6. jūnijā pulksten 10.00	Igors Catlakšs	KL 231.(2) – huligānisms
7. jūnijā pulksten 10.00	Māris Valainis	KL 175.(3) – svešas kustamas mantas lepena nolaupīšana
7. jūnijā pulksten 14.30	Vitālijs Ilčiks	KL 175.(1), 262.(2) – svešas kustamas mantas nolaupīšana; brauca bez transportlīdzekļa vadītāja tiesībām, kuras noteiktajā kārtībā nav iegūtas, un izraisīja satiksmes negadījumu

Kā jūs vērtējat šī pavasara klimatiskos apstākļus?

Anastasija Gāga, stādu pārdevēja Preiļu tirgū:

— Laiks pašlaik ir vienkārši riebīgs. Ja salīdzina ar pagājušo gadu, tad toreiz arī nekā laba nebija. Vispirms sausums, tad — lietavas. Bet Dievs deva, viss izauga pietiekamā daudzumā. Šogad atkal problēmas. Ko agrāk paspēju iestādīt, viss jau nezālēs ieaudzis, jāravē. Arī stādus visai maz pārē, visi baidās, ka nosals. Mani uztrauc tas, ka pašlaik zemenes un ābeles zied, bet laika apstākļi ir ļoti slikti. Tas nozīmē, ka nebūs ogu un ābolu. Pat melleņu ziedi mežā esot apsaluši.

Vasilijs Riebiņu, novada Silajāņu pagasta iedzīvotājs:

— Kam gan tādi laika apstākļi patīk? Pavasaris bija ļoti smags, sākumā sausums, bet tagad atkal lietus. Dzīvību laukos, kopju piemājas saimniecību. Visus laukus esmu apsējis, bet, kāda būs raža, grūti spriest. Pat zāle ganibās isti negrib augt, jo ir pārāk auksti. Veci ļaudis saka, būšot sliktā vasara. Dzīvosim, redzēsim. Ceru, ka situācija uzlabosies.

Aija Siksnāne, Vārkavas novada iedzīvotāja:

— Man šķiet, ka jebkuri laika apstākļi ir labi, ja vien cilvēki tos tā uztver. Ja tā padomā, lietus tomēr traucē, īpaši lauciniekus. Slapjš, dārzi visiem apstēti. Ja tā turpināsies, var sākt pūt sēklīņas.

Laika prognozēm īpaši neticu, jo tās tik strauji mainās. Zinu, ka daba dara savu. Ja nedomā par to, kas iesēts, laiks ir foršs. Man patīk.

Veronika no Saunas pagasta:

— Kam tad šitāds laiks var patīkt? Man lauku darbi padarīti sausajā periodā, viss ir normāli. Sējumu lauki gan nelīdzēni sadīguši, bet citādi viss pārējais ir kārtībā. Tagad vajag tikai siltumu. Domāju, ka saulīte silsīs jau pēc nedēļas. Arī Jāņos būs silts laiks, mazlietiņ uzlīs.

Edmunds no Liepājas ielas Preiļos:

— Tā ir, kā ir ar lietainu laiku. Dzīvoju pilsetā, tāpēc man citas problēmas. Uzrakstiet beidzot par situāciju Liepājas ielā — visa vienas bedrēs, milzīgās pelķēs. Priekšnieki tikai sev apkārt vien remontē, taisa ēkas, kur durvis pašas atveras, bet par vienkāršajiem cilvēkiem nemaz nedomā. Laikam apķersies, ka mēs esam, tikai tad, kad vēlēšanas nāks.

L. Kirillova
Foto: A. Stepanovs

SLUDINĀJUMI, REKLĀMAS, LĪDZJŪTĪBAS

Nodots privatizācijai

PRIVATIZĀCIJAS AGENTŪRA PAZIŅO:

ar Latvijas Republikas Ministru kabineta 2006. gada 12. maija rīkojumu Nr. 336 privatizācijai nodots šāds valsts īpašuma objekts:

Objekta nosaukums	Objekta adrese
Nekustamais īpašums Preiļos, Rēzeknes ielā 35 (kadastra Nr. 7601 502 1206)	Rēzeknes ielā 35, Preiļos, Preiļu novads, Preiļu rajons, LV-5301

Privatizējamā objekta kreditoriem un citām personām savas prasības un pretenzijas jāpiesaka Privatizācijas aģentūrā divu mēnešu laikā no dienas, kad šis paziņojums tiks publicēts oficiālajā laikrakstā "Latvijas Vēstnesis".

Ja kreditori, to skaitā valsts un pašvaldību institūcijas, kas ir atbildīgas par valsts un pašvaldību nodokļu un nodevu samaksas uzskaiti un kontroli, savas prasības iepriekšminētajā termiņā nepieteiks, tās šī objekta privatizācijā netiks ņemtas vērā.

Ar informāciju par privatizējamo objektu var iepazīties un pretenziju apliecināt dokumentus var iesniegt (sūtīt) Privatizācijas aģentūrā, K. Valdemāra ielā 31, Rīgā, darba dienās no plkst. 9.00-12.00 un no plkst. 13.00-17.00. Kontaktpersonas — Nekustamo īpašumu privatizācijas dienesta speciāliste R. Britāla — tālrunis 7021424 un L. Valdmane — tālrunis 7021406.

Informācija par valsts nekustamā īpašuma privatizācijas procesu Privatizācijas aģentūras mājas lapā: www.lpa.bkc.lv sadaļā "Privatizācijas pabeigšanas process".

Pirmpublicācija: 23.05.2006, "Latvijas Vēstnesis" nr. 79 (3447)

Privatizācijas aģentūra

K. Valdemāra iela 31, Rīga, LV-1887 E-mail: lpa@mail.bkc.lv <http://www.lpa.bkc.lv/>

PĒRK lauksaimniecībā izmantojamo zemi.
Tālr. 6613932.

IRĒJAM VAI PĒRKAM TĒLPAS
veikalam Livānos.
Tālr. 9296724, 9105566.

PĒRK motociklus: IŽ Planeta, IŽ Sport, Jawa (vecā) vai citas markas (padomju laika ražojumu).
Jābūt labā stāvoklī, vēlamas ar legāliem dokumentiem.
Tālr. 29452961, 4268529
vai rakstīt uz e-pastu talce61@inbox.lv

SIA «Ranko» iepērk mājlopus dzīvsvārā.
Samaksa uz vietas.
Tālr. 5342807, 9161121, 6333669.

2006. gada 3. jūnijā plkst. 15.00
Rudzātu vidusskolā
BĒRNĪBAS SVĒTKI.

2006. gada 3. jūnijā plkst. 22.00
Rudzātu pagasta parkā
DEJAS.
Spēlē grupa «VELVES».
Ieeja Ls 1.

AGLONAS PAGASTA PADOME
pagarina sabiedriskās apspriešanas 2. posmu Aglonas pagasta teritorijas plānojumam un vides pārskata projektam no 16.05.2006. līdz 30.06.2006.
Sabiedriskās apspriešanas materiāli ir ievietoti mājas lapā www.aglona.lv.
Informāciju var saņemt pa tālruni 5324573.
Iepriekšējo publikāciju skatīt laikrakstā «Novadnieks» 06.05.2006.g. numurā.

ĀTRI UN KVALITĀTĪVI VEIC CELTNIECĪBAS DARBUS.
Tālr. 6810233.

A/s «Latgales Finanšu un investīciju kompānija»
piedāvā aizņēmumi pensionāriem bez ķīlas
50-500 Ls līdz 2 gadiem, *pastāvīgiem klientiem*
procentu līkme līdz 1,5%!

Preiļi, Raiņa bulv. 13-300. kab., Livāni (otrdienās,
slimnīcas 2. st.). Tālr. 5324164, 8345847.

Daugavpils Ceļu distance paziņo par
334. km (autoceļa uz «Stari») dzelzceļa pārbrauktuves slēgšanu remonta darbu veikšanai
2006. gada 1. jūnijā
no plkst. 9.00 līdz plkst. 18.00 un
2. jūnijā no plkst. 9.00 līdz plkst. 16.00.
Apmeklēšana iespējama caur dzelzceļa pārbrauktuvi 339. km Upenieku ciemā.
Ceļu distance atvairinās par sagādātajām neērtībām.

PREIĻU RAJONA PADOME
pārdod automašīnu
«Volvo 940», 2.3i, 1994. g.
Nosacītā cena Ls 850.
Pieteikties līdz š. g. 5. jūnijam,
Preiļos, Raiņa bulvārī 19, 29. kab.
Vairāku pretendentu gadījumā —
mutiska izsole.
Uzziņas pa tālr. 5322238, 5323209.

Pērk

autokatalizatorus (lietotus), radiodetaļas, kontaktus, rācījas, pašrakstītāju u.c. PSRS raž..
Augstas cenas. T.4621629, 9182321;
automašīnu ar TA (kreditā uz 6 - 9 mēn., līdz 850 - 900 EUR). T.6597546 (Strūžānu pag. Seiļu pag.);
blokus (pamata), baltos ķieģeļus. T.6166367;
disku (datora, cieta), CD—RW. T.9236551;
durvis (šofera, vēlams melnas, GOLF-2, 5-durvju, 1990.g. izl.). T.8295296, 6285913;
GAZ - 2410 rezerves daļām. T.9384086;
GAZ-53, ZIL (līdz Ls 350), traktorū T-25, T-40, JUMZ, MTZ (lauksaimniecības inventāru, 2 PTS-4 piekabi. T.26469917;
grodus (akas). T.8344311;
izstrādājumus (galda sudraba), monētas, medaļas, metāla un porcelāna statuetes, gleznas. T.26380816;
monētas, medaļas, banknotes, nozīmītes personīgajai kolekcijai. T.6204229 un 4633822;
mopēdu "Delta" (labā stāvoklī, Ls 30 - 35). T.6071798;
motociklu "Jawa" (ideālā stāvoklī). T.9861432;
motociklu IŽ PLANETA ar blakusvāģi (lēti, ja var, kreditā). T.28673750;
motoru (motocikla "JAWA - 350 - 638", laba

Dziedniece Gaļina Baisaitova
ārstē nervu slimības, galvassāpes, impotenci, anurēzi, osteohondrozi, atrisina ģimenes problēmas, zīlē uz kārtīm, kafijas biežumiem, noņem lāstus, nosaka ūdens āderu zonas. Sert. nr. LA001-01-06.
Tālr. 9948515, 8717345.

teh. stāvoklī vai visu motociklu (steidzami). T.6223342;
overloku (labā teh. stāvoklī). T.+37126107326;
paliktnus (EUR, lietotus). T. 4638226, 9460448;
paneļus (pārsedzes), stabus (betona, 6 - 8 m). T.4623023;
pļaujmašīnu (rotējošo, Krievijas raž.) rezerves daļām. T.26579249;
racēju (kartupeļu) vai maina pret motociklu "Dņepr" ar blakusvāģi. T.6127615;
rāmņus (logu, ar kārbu, dubultos, lietotus, ne mazāk kā 140x150, lēti). T.2419124, 4639056 (pēc 19);
vagoniņu (celtniecības). T.8344311;
VW PASSAT VARIANT (1988. - 93.g. izl.), VW GOLF 3, AUDI 80 (1987.g. izl., var pēc avārijas vai ar defektu (līdz 1000 EUR). T.9543936;
zirgu (darba, jaunāku par 5 gadiem, mierīgu, mācītu lauku darbiem). T.6361663.

Man nogura dvēselīte
Šai saulē dzīvojojt.
Dod Dieviņ (i), vieglu dusu
Baltā smilšu kalniņā.
Izsakām līdzjūtību Antonam Zalānam, MĀMULU smilšu kalniņā pavadot.
AAS Balta Vidzemes reģiona filiāļu kolektīvi.

Tad, kad mākoņi sauli sedz tālē,
Satumst, noskumst un uz mūžu bālē,
Divas acis — tavas māmuļas acis...
Sāp. Ļoti sāp... tāpēc saņem, Anton, arī mūsu mierinājuma vārdus, MĀMULĪTI mūžības ceļā pavadot.
Kolēģes Alūksnē

Tas vissmagākais brīdis, kad mātes sirds
Uz mūžiem pārtrūkst un stājas.
Tad zvaigznes pie debesīm asarās mirst,
Un tukšas kā klajums kļūst mājas.
Kad uz kapa krīt zaļo skujū raksts un gulstas atvadu ziedi, skumju brīdī esam kopā ar ārsti Mudīti Kalniņu, no MĀTES atvadoties.
Darba biedri